

Előfizetési díj:

Czétéz évre . . . 10 K — f.
Fél évre . . . 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyek szám ára 20 fillér

ZALAMEGYE

Hirdetések:
= Megállapodás szerint.

Nyiltér soronként 1 K.

Kéziratokat
nem küldünk vissza

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Meddig?

Meddig tart még? Meddig raboskodunk az osztrák kényuraság alatt? Mikor bontjuk ki a harci lobogót s mikor vágjuk már oda a gögös, féleszü osztrák rendszer szemébe: Eb ura fakó! Mikor leszünk végre igazán kurucok? Meddig járunk az osztrák bálványok oltáraihoz minisztrálni? Mikor intézzük már egyszer a magunk bajait itthon s mikor küszöböljük ki a mi legsajátosabb belügyeinkből az osztrák befolyást?

A vurstlizást megunta a nemzet. Öntudatra ébredtünk. A nevétséges gyámkodást sutba akarjuk lökni. Szabad, önálló nemzet vagyunk; ügyeinket felelős minisztérium és független parlament intézik. Mi közünk Ausztria érdekeihez, az egységes Monarkia hóbotjához, az aulikusok szemforgatásához és a feneketlen bécsi zsebekhez? Semmi! Nektünk törvényeink vannak és akaratunk van. Urak akarunk lenni a magunk portáján, mert ehez jogunk van, amelyet sem pragmatica sanctio, sem 67-el nem alkudhatott.

Tisztára nevétségesek leszünk nemcsak a külföld, de önmagunk előtt is az örökös válságokkal, amelyeket mindig ural-

kodói parancsszó és akarat szerint intézünk el. Beleszól az ügyeinkbe az udvar, Bécs, Prága, Lemberg, Triest, a kamarilla, a német, cseh, morva, csak nekünk van kevés szavunk hozzá.

Hát minek akkor nekünk az országgyűlés? Miért küldjük képviselőinket a parlamentbe, ha nem képviselhetik a mi akaratunkat; ha csak az uralkodó akaratának végrehajtására van hatalmuk s csak akkor hű magyarok, ha megbízatásukkal az absolutismust takargatják?

Minek a felelős minisztérium, ha az senkinek sem felel s minek az alkotmány, ha azt nem kell megtartani?

Meddig tűrünk még? Hát sohasem lesz vége a mi kiskoruságunknak? Sohasem szívhatunk magunkba osztrák ellenőrzéstől mentes szabad magyar levegőt? Akkor inkább pusztuljon minden s támadjanak fel a szabadságdalok, épüljenek barrikádok, mérjük össze a fegyvert még egyszer és utoljára. Legalább vesszünk el apáinkhoz méltó módon, ne sorvadjunk el, mint a gyáva aggszűz, akit feléget a láng, de az ostoba konvenciók ellen fellázadni nem mer.

Ne engedjük, hogy az alkotmányosság védőbástyái mögé bújt reakció csúffá

tegye a nemzet akaratát. Az a százados reakció, amely rá sem hederít arra, hogy mit kíván a nemzet, mit akarnak annak képviselői; füttyül a fejlődés követelményeire, a szabad elhatározások önálló érvényesítése felé törő nemzet óhajaira. Csak parancsol és lenyűgöz. Ugy szeretne tenni a népekkel, mint az ostoba kínai az asszonyai lábával. Ha korcs lesz is, férjen bele a vascipőbe, amelyet az évszázados butaság szabott, hogy megcsufolja vele az emberi méltóságot.

Az olyan szabadság, amely csak nevében és a holt betűkben él, nem kell nekünk. Egyék meg, akik az ilyen alkotmányos-abszolút kotyvalékot főzték, de az osztrák politikai szakácsok rossz főztjét magyar gyomor nem veszi be. Éhen halunk inkább, de nem kell a méreggel töltött cukros gombóc.

De ha a mai nemzedék belepusztul is a küzdelembe, a nemzetet ki nem koplaltathatják, jogainkat el nem vurstlizhatják. Hiába odázzák el a válságot újabb alkudozásokkal, formai értékű tanácskozásokkal, a nemzet akaratát le nem nyűgözik többé. Száz kamarilla, ezer politikus veszhet el, dinasztikiák és trónok pusztulhatnak, de az a nemzet, amely politikai

Balambér lovag megpróbáltatása.

Balambér lovag az időben élt, amikor a romantika nemcsak a vidéki kis leányok szívében, hanem szerte az életben is virágzott. Életét bor, kocka és szerelem tették változatosabbá; no meg azok a kisebb nagyobb kirándulások, amelyek azért valának különösebbek, mert a kitűnő lovag azért soha egy petákot sem költött, ellenben mindig duzsabban tért haza, mint ahogy elindult. Történt pedig, hogy a kereskedelem súlyos válságba jutott, a kalmárok már nem járták az országutakat s vitézünk hiába portyázott napokig hűségese és rongyos csatlósaival; rendszeren üres zsebbel tértek vissza a hegyormon sölétlő, 3si sasfészekbe. S Balambér, a daliás idők disze és virága, kezdett hasonlítani a huszadik század lovagjaihoz, amennyiben nem töröktől-tatártól kellett védelmeznie apái szent földjét és falait, hanem a nagyszakállu izmaeliták támadásaitól, akik egyre dühösebben ostromolták vala azt, minden osztrákigóknál pusztítóbb adóslevelekkel.

Legkinosabb szorongattatása közepette azonban egyszerre csak olyan hirt hallott a bajnok, ami a remény világát gyújtotta fel kétségbeesett lelke fekete kriptájában. Gyermekkori eszményképe, a szomszéd vár urnöje, a mese szép Ilda, özvegyiségre jutott. A csatatéren esett el a férje, a hős: huszonnégy lovaggal verekedett büszke kastélya ebédlőtermében, melynek falairól az

ősök elégedetten néztek le a méltó utódokra; a körül folyt a mérközés, melyikük tud többet inni? Már-már a vár ur lón a győztes, amikor felsőbb hatalmak szóltak a tusába és a lengyel származású Prsztnizláv javára döntötték el az ütközetet. A várurat, ajkán az ólmosfödelű kehellyel úgy megsimitotta a guta, hogy azt se mondta: befellegzett . . . S Balambér lovagnak eszébe jutott, mennyi madárfészket szedett ő zsenge ideáljának a Körösvölgy suhogó erdeiben s mennyi verést kapott érte édesapjától, elhasadt nadrágjai miatt. A hálátlan kis kigyó ugyan feloseperedvén, a vagyonosabb Bulesu bajnoknak adta a kezét; de hát most egyesítheti a hasznosat a kellemessel: megszerezte magának a dus birtokot s megszerezheti most gyermekkori lovagja szívét . . .

— Csutakoljátok meg a legszebb paripámat! Fényesítétek ki a páncélingemet! — adta ki a rendeletet a vitéz, amikor a gyászév már mulóféiben volt s a konkurrenczia mozgolódni kezdett a szép özvegy kacsója iránt. A parancs első részét könnyű volt teljesíteni, mert Balambér lovag istállójában nem is volt több paripa a becsületben meginpókosodott telivérnél, következőképpen tehát az volt a legszebb; annál nehezebb volt azonban az ócska vért megsuro-lása, amivel három nap izzadtak a csatlósok, szidván közben vitéz urukat, mint a záporosó.

S hajrá! Robogtak már a nekividámult vén

legények, a gondok denevérei düledező várából a gyönyörű, boldog reménység felé. Mentek, mint a friss, hajnali, tavaszi szelek. Szikrákat, rózsákat szórt girhes, kehes lovuk patkója; vig dalaikat verték vissza a köves vadon sziklafalai. S immáron ott állott Balambér lovag a szép özvegy előtt, szívében az ifjúság emlékeinek föltámadásával, ami úgy megreszketteti az embert. Be szép is volt a szép özvegy, be szép! Milyen csodás teremtése is az Istennek egy-egy asszony! — gondolta magában a levante. Olyiknak használna még a gyász is, — csak még bájosabb lesz tőle!

Mondotta pedig a vitéz, térdre ereszkedvén a gyönyörűséges özvegy előtt:

— Emlékszik még Ilda, amikor madárfészket szedtem magának a Rima völgyén, amiért oly sokat elhúszolt az apám? A húszángolás fájt, de sokkal jobban fájt, hogy maga más fészkebe röpített, én ragyogó paradicsom madaram. De egy titkos sugallat sugta, hogy maga mégis az enyém lesz. Vártam magára. S most eljöttem magáért. Mert magán kívül nekem nem kell asszony a világon. S ha leszállana hozzám Tündér Ilona — nekem nem kellene, csak maga!

A szépséges Ilda hamis mosolyt vetett hosszú, sötét pillái alól a vitézre.

— Ugyan — ugy-e? Hátha próbára tenném magát, hogy valóban nem kell más asszony, csak én?

függetlenségéért áldozatokra kész, amely büszke öntudattal harcol jogaiért, az túléli a megpróbáltatásokat s nem fél a reakciós ízű intrikáktól.

A politikusok békéről fuvoláznak. A miniszterek őrizkedni fognak minden olyan cselekedettől, sőt gondolattól is, amely a válságot elmérgesíthetné, mert végleges döntés még nem történt. Akad botor reménység is elég. A vurstlizás még tart.

De nem sokáig tarthat már, mert minden húr meg van feszülve. Elég volt a béketűrésből. Minél tovább huzzák-halasztják a dolgot, minél merevbb magatartásra lelünk Bécsben, annál erősebb lesz a nemzet elhatározása, amely nem tágít többé egy vonalnyt sem.

A mostani válság különösen arra volt jó Ausztriának, hogy a personálunio hitveit megszaportsa. Mert lehet-e másként felelni arra a merevségre, amellyel még a kiegyezés végrehajtását is ellenzik?

Ha majd csak a personálunio kötelékei kapcsolnak bennünket össze Ausztriával, az irigy, rossz szomszédokkal, majd jobban meg tudjuk magunkat védelmezni a merényletek ellen.

A mérték betelt, az alkunak vége. Csak a radikális nemzeti politikai iránynak van jogosultsága. Amíg függetlenségünk biztosítva nincs, addig nem lesz békeség.

Am hadd folyjon a vurstlizás tovább. Hadd jöjjön, aminek jönnie kell. Jöhet darabont, jöhet katonauralom, jöhet új választás. Nem félünk tőlük. Eb ura fakó.

Pinceszövetkezetek.

Egy javaslatlall lépek a szőlősgazdák elé.

A borértékesítési viszonyok az ország legtöbb borvidékén nagyon kedvezőtlenek. Sok helyütt olyan rosszak, hogy a szőlőművelés már nem

— Állok elébe! — kiáltott föl lelkesedve Balambér.

A vig özvegy bölintott:

— Jó! Három nap mulva jelentést tesz: hogyan állotta ki a megpróbáltatást?

II.

Balambér barátunk egészen fölhangolt lélekkel vesz bucsut az urnától s tanyát ütött a csapszékben, amely a várhegy tövében lapult. Az ivó zugában egy ütött-kopott hegedős guanyasztott, mint az elázott madár; Balambér buzdítására azonban belekapott hujjaiba, gyönyörű nótát pengetvén hazai dicsőségről, szerelem rózsáiról. Az asztal körül tüzről pattant esárdásné forgolódott, hogy ki ne fogyjon a vendég kupájából a jóféle ital, — a söntésben az öreg koresmáros az igazak, azaz hogy a férjek mélyeséges álmát aludván. Oly fűrgén sürgött-forgott, fáradozott, hogy Balambér végre is megsajnálta, édes pihenőre meg is invitálta — s a fehérkaru menyecske nagynehezen, egy szóra oda is penderedett a vidám lovag ölébe. Am, mikor javában horkolt a férj, mikor már elázva borult az asztalra a lelkes troubadour: Balambér barátunknak eszébe jutott, mit fogadott ő a kastélyban?

— Ha Tündér Ilona leszállana hozzám fényes Meseországából, nem kellene nekem más asszony, csak te, egyedül te!

S bizony megtörtént az, hogy a lovag leoldotta nyakáról a lilimkarok édes bilinseit —

biztosítja azt a hasznót, amelyet a gazdák jelentős befektetések, fáradságos munkájuk után megérdemelnének és amelyre méltán számíthatnának. Sőt például tavaly oly alacsony színvonalra szálltak le a borárak, hogy a termelőknek még szőlők megművelési költségei sem térültek meg.

Ennek többféle oka van. Vannak borvidékek, amelyek a leginkább használt közlekedési eszközzel, a vasutal nem jól vagy egyáltalán nem közelíthetők meg. Ez esetben nem esoda, ha a termés nehezen talál vevőre. Más vidéken élénk ugyan a forgalom és élénk a kereslet, de itt a borkereskedők annyira uralják a helyzetet, hogy ők szabják meg a must, illetőleg borárakat; olyan árt adnak a borokért, amilyent ők akarnak. A szőlő felújításában és a szőlő állandó gondozásában anyagilag kimerült termelő ennek folytán nagyon sokszor kényszereladása kénytelen bele-menni, drága termékét potom áron elkótyavetyélni, különösen, ha nem rendelkezik megfelelő pince, szüretelő edények és hordók fölött.

Sulyosítja a helyzetet az is, hogy sok, az újabb időben telepített szőlő most jut termő erőbe, továbbá különösen az, hogy a homokon rohamosan, nem várt és nem óhajtott mértékben terjed a szőlőtelepítés. Egy két évi jó termés esetén elérünk ahhoz a határhoz, amelyen túltermelés esete áll elő, amely a boráraknak olyan lerombolását vonhatja maga után, hogy hazai borgezdaságunk alapjában megrendül.

Es míg évi bortelemésünk egyre növekszik, addig a borfogyasztás nemesak hogy ezzel arányosan nem emelkedik, hanem még egyre fogy. A sör és pálinka olyan versenyt támasztanak nemes termékünknek, hogy azt sokáig nem fogjuk kibírni. Nagy bajunk az is, hogy elég sürűen hamisítás történt nálunk és így a bor elvesztette hitelét. De talán legnagyobb bajunk, hogy kereskedelmünk teljesen szervezetlen és így nem képes az ország bortelemését a kellő időben és a termelők érdekének megfelelő árak mellett átvenni értékesítés végett. Am a kereskedelem nem is mutat semmi érdeklődést a termelés érdekei iránt. Egyedüli törekvése az, hogy minél gyorsabban meggazdagodjék és ezt legjobban úgy éri el, hogy potom áron vásárolja össze szüretkor a megszorult kisgazdáktól a mustot és a bort, vagy minden gondosabb kezelés nélkül vagy pedig tulságosan elsiettetett kezelés (bátran mondhatjuk — nyuzás) után dobja mielőbb piacra.

Ennek tulajdonítandó azután, hogy a nagyközönség nem talál és nem kap igazi jó bort és ez az oka annak, hogy a közönség elfordult a bortól. Egészen más bor kerül ki a kereskedő kezéből, mint a milyent a termelők pincéjében izlelhetünk.

s szép csöndesen szobájába tért. Hogy a parázs-szemü menyecske nem kívánt neki jó éjszakát, az bizonyos!

Trara, trara! — harsogott másnap a vadász-kürt éles, talpraugrasztó szava. Harmat üde, vérpezsdítő reggelen pattantak nyeregbe a vadászok; élükön rugtatott az amazon királynő. Micsoda félelmes tűz gyulladt ki ennek az aszszonynak a szemében, amikor ott ült délelegen a lovon. Hiába no; illet az ő vállára a turbékoló galamb; s illet rá a vijjogó vérszomjas sólyom . . .

Napestig tartott a hajsza, béreen, völgyön, erdőn-mezőn át, nyulak, rókák, őzek, szarvasok szörnyű veszedelmére. Hanyatlóban volt már a nap, amikor Balambér lovag, — hogyan, hogyan nem — belebódorodott a rengetegbe, hogy semmiképen sem talált kivezető utat. Már-már szentül azt hitte, hogy be kell állania gyökéren élő vadonlakó remetének, amikor a sűrűségben esavargó szük ösvéyen egyszerre csak egy bájos nőalak lépett elé. Éjsötét hajában piros virág, karján keeses számócsás kosár.

— Ki vagy, te szépséges tündér? — kérdezte elbűvölten Balambér.

— Én az erdőkerülő felesége vagyok, — felelt a hölgy barátságosan s olyan hangon, mint a »rigóének mélyebb fuvodalma.« Az uram a vadászokkal van. — Te talán eltévedtél jó vitéz? Elfáradtál? Térj be lakunkba pihenni. Eltik-

Es mit szólunk a másik közvetítő szervről, a koresmárosokról? Ezek egyrészt nem szeretnek a gondozást igénylő borral foglalkozni — mikor a sört készen kapják és az könnyen fogy — másrészt többnyire nem is értenek a borkeszéshez, tehát sokan vagy nagyon gyatra vagy hibás és romlott borokat mérnek ki.

Ma — sajnos — ugy vagyunk, hogy igazi bort, a jóságát és kvalitását teljesen kifejlesztett bort nem ismer a nagy közönség. Pedig ha ismerné, bizonyára meg is kedvelné és nemesak egészségügyi szempontból, de talán hazafiságból is inkább a borhoz fordulna megint, amely valaha nemzeti itala volt a magyarnak.

Es idáig eljutva, most már magunkra is vesszünk. Mi szőlősgazdák magunk is vagyunk okai annak, hogy borunk nem oly kelendő, mint amilyen lehetne. Egyrészt nem szüreteljük és kezeljük borainkat ugy, amint az a modern pincegazdaság követelményeinek megfelelően, másrészt boraink ismertetése és terjesztése érdekében nem teszünk semmit. Első hibáknak következménye az, hogy borainkért nem érünk el soha olyan árt, mint amilyent elérhetnénk, másik hibánk pedig azt vonja maga után, hogy teljesen ki vagyunk szolgáltatva a kereskedők és koresmárosok önkényének, kapzsiságának.

Ezen változtatni kell. Változtatni kell, ha a jövőben boldogulni akarunk, ha elakarjuk érn azt az állapotot, hogy szőlőnk — ha nem is nagy — de állandó és biztos jövedelmet nyújtson.

Enek pedig csak egy helyes és célravezető módja van: a közös munka, a szervezkedés, az egyesületbe való tömörülés. Ennek a révén elérhetjük azt, amire az egyes gazdák sohasem lesznek képesek: helyreállíthatjuk borunk elvesztett hitelét, küzdhetünk a kereskedők és koresmárosok önkénye és önzése ellen és állandóan biztosíthatjuk borunknak a kellő időben és megfelelő áron való értékesítését.

Ezek olyan előnyök, amelyek kétségtelenül teszik, hogy a szőlősgazdáknak megfelelő szervezetbe való tömörülése nemesak kívánatos, hanem azt borértékesítésünk mai helyzete egyenesen ránk parancsolja.

A leghelyesebb szerv, amellyel célunkat elérhetjük, a pinceszövetkezet. Azért jó szívvvel tudnám ajánlani a termelőknek hogy mielőbb alakítsanak ilyen szervezetet.

Különösen azért ajánlom a borértékesítés kérdésének ilyen szervezet utján való megoldását, mert ezeket a szervezeteket a földművelésügyi minster hathatós anyagi és erkölcsi támogatásban részesíti. Tehát kitünő segítséget kapnak a gazdák. A földművelésügyi minster — ha a szőlősgazdák kívánják — szakközgeivel ingyen dolgoztatja ki a szükséges pince és présház terveit, a pince berendezésére állami pincemestert

kadtál? Ime a frissen szedett számóca: üdítad föl ajkaidat . . .

S oly barátságosan mosolygott hozzá, hogy Balambér áldotta a véletlen játékát, mely eltévesztette vele az utat. No és — szó szót adott, számóca számócsát; s utoljára ugy folyt az uzsonnázás, hogy az édes, barátságos erdesznő csillogó fehér fogaival kettéharapott egy kövér eperszemet és ugy kínálta azt Balambérnak vérszíros ajka mézes csókjával . . .

S ime: a gyönyörűségek gyönyörűségének eme kínálkozása előtt a lovag egyszerre hátrátáutorodott. Tagjain, mint kísérteties borzongás, futott végig a lelkiismeret intó fuvallata. Mit akarsz tenni, te szerencsétlen! El akarod adni a mennybeli jussodat egy tál számócsért?

— Ah! A vadász-kürt hív! — riadt föl hirtelen s legelni esapott paripája után nézett. A kis menyecske meglepetve nézett. Ő nem hallott semmiféle vadász-kürtöt . . . De Balambérral nem lehetett beszélni; nyeregbe szökken és sietett elmenekülni a számócsás kísértés elől . . .

Vajjon hányat kell még kiállania, amig eljövend a harmadik nap, amikor büszkén jelentheti szíve bálványának, hogy győztesen kiálta a megpróbáltatást?

A nagy nap előestéjén a lovag a várkert körül sétált. Az esti szellő már gyöngéd melódiákat játszott az erüsthurokon, amelyeket a méla hold feszített ki a faágakon. A legérz-

titó szervről, nem szeret-
oglalkozni —
kőnyen fogy-
nek a borke-
gyatra vagy
si.
hogy igazi
esen kifejlesz-
őnség. Pedig
vein és nem-
e talán haza-
dulna megint,
a magyarnak.
a magyarnak.
ukra is ves-
vagyunk okai
elendő, mint
szüreteljük és
z a modern
felelne, más-
ztése érdek-
báknak kö-
nem érünk el
tuánk, másik
hogy telje-
ereskedők és
gáonak.
ni kell, ha a
lakarjuk éri
— ha nem is
met nyújtson.
s célravezető
rvezkedés, az
k a révén el-
dák sohasem
orunk elvesz-
lők és kores-
és állandóan
őben és meg-
késztelenné
egfelelő szer-
k kívánatos,
elyzete egye-

élunkat elér-
t jó szívvel
hogy mielőbb
ékesítés kér-
megoldását,
dmivélésügyi
si támogatá-
get kapnak a
er — ha a
geivel ingyen
préház ter-
pincemestert
nóca: üdités
hozzá, hogy
t, mely elté-
zó szót adott,
gy folyt az
ágos erdészné
tt egy kövér
mbérnak vér-
őségének eme
re hátratan-
s borzongás,
avallata. Mit
akarod adni
ésért?
riadt föl hir-
án nézett. A
nem hallott
Balambérral
szökött és
értés elől...
nia, amig el-
szkén jelent-
tesen kiálta
g a várkert
yongéd melő-
amelyeket a
A legérz-

küld ki; rendelkezésére boosájtja a pinceszövet-
kezeteknek, szintén ingyen, az összes felszere-
lési tárgyakat: préseket, szivattyukat, szűrőket
stb. vagy ha ezek fölött az alakítandó pince-
szövetkezet tagjai rendelkeznek és ezeket nem
őhajják, 15000—30000 K kamatmentes kölcsönt,
esetleg ugyanoly összegű államsegélyt engedé-
lyez pinceépítés és eszközök beszerzése céljára.

Az alapszabály a pinceszövetkezet célját és
működését a következőkben jelöli meg:

„A szövetkezet célja: a szőlők jövedelmez-
ségének biztosítása és fokozása, a szőlőtermés-
nek együttesen borrá való feldolgozása, okzerű
kezelése, a borok egyenlősítése az azoknak, vala-
mint esetleg a osemegeszőlőnek s a szőlő mel-
lékterményeinek minél előnyösebb értékesítése.“

„E célok elérése végett a szövetkezet — a
szükséghez képest — közös préházat, közös
pincét, szőlősomagoló helyiséget, törkölypálinka-
főzőt stb. létesít, illetőleg tart fenn, a borkeze-
léshez szükséges gépeket és eszközöket (szőlő-
malmok, prések, hordók, kádak, borfejtőgépek
stb.) szerez be s végül tagjainak, kizárólag szőlő-
művelési célokra, kölcsönöket engedélyez és szőlő-
és mustermésükre addeg is, míg azt a szövet-
kezet értékesítene, előlegeit nyújt.“

„Ezenkívül a szövetkezet működését kiter-
jeszheti a tagok szőlői egyéb termékének (ugyan-
is szőlővessző, szőlőoltvány, gyümölcs stb.) közös
értékesítésére, továbbá arra is, hogy tagjai ré-
szére a szőlőműveléshez és a szőlőbetegségek ellen
való védekezéshez szükséges gépeket, eszközö-
ket és anyagokat (pl. szénkénegefekendőköt,
permetezőket, szénkéneget, rézgálicot, műtrágyát,
szőlővesszőt, oltványt, karót stb.) közösen nagy-
ban, megbízható forrásból és előnyös áron sze-
rezze be s esetleg a védekezési munkákat (szén-
kénegezés, permetezés stb.) az egyes tagok szőlő-
leiben maga a szövetkezet hajtassa végre.“

Ebből láthatjuk, hogy ilyen szervezet, a pince-
szövetkezet számos olyan előnyt biztosít a szer-
vezetbe tömörült szőlőgazdáknak, amelyeket az
egyes termelők nem képesek elérni.

A zalaegerszegi népgyűlés.

Zalavármegye szive dobbant meg a múlt va-
sárnap Zalaegerszeg város piacán. Ezer és ezer
ember jött össze, hogy megnyilatkozzék a gazda-
sági függetlenség mellett, meghallgassa a küzdő
tábor kiküldöttéit s a negyvennyolcas eszmék
zászlója alá sorakozzék.

Ünnepi hangulat uralkodott a város felett.
Az őszi verőfény bearanyozta a vidéket, a zászló-
lódásba öltözött házsorokat, a virágos ablakokat.
Már korán reggel népes volt az utca; nagy csoportok
verődtek össze a piacon épített emelvény

kenyebb poétában sem lehetett több hangulat,
mint amennyi a langyos léghen uszott. A tó-
parti bokrok között csalogány dalolt s Balambér
lovagot ellenállhatatlan varázs vonzotta a lom-
bokon átesillámló habok felé.

Mikor odaért, azt hitte, tündérországba lépett.
A tündér legalább ott volt a tó partján. Éppen
most készült a vízbe szállni...

Balambér nem tudta megállni: a gyönyör-
teljes meglepetés felkiáltása hangzott el ajkairól.
Ijedt sikoltás volt rá a vízhang. A sellő —
aki nem volt más, mint a vár urnőjének leg-
szébbik belső fráija — észrevette a férfit,
aki édes teste legféltettebb titkait kileste, s
riadva szökött ki a partra, ahol reszketve kap-
kodta magára ruháit. Hanem olyan zavarban
volt szegényke, hogy amint egyik leplét fölkapta,
a másik lehullott róla. Balambér odaugrott, li-
hegye kapta a nimfát karjai közé. Hogy remégett
a káros virágtermet! Szegényében, kétségbe-
esésében félajultán, pihelve hanyatlott Balambér
kebelére, melyben a sziv u y dolgozott, mint a
kovácsműhely...

— Ha férfi vagy légy férfi! — sugta a le-
ventének ezer izzó hang. De a lelkiismeret rö-
gön utána tette: ha férfi vagy légy férfi, s tartsd
meg a fogadásodat!

S Balambér lovag, a derék hí Balambér lovag
leterítette nyakáról viharedzett köpönyegét s
betakarta vele a szegénykező leányzót:

s a Kossuth Lajos utca végén emelt díszkapu
körüli. Rezes banda járta be a várost s felhar-
sant itt is ott is a Kossuth póta.

Zalaegerszeg város hangulatát legjobban jel-
lemezte az, hogy alig volt ház, amelyen zászló
ne lobogott volna. A középületek is fel voltak
lobogóva, ami nagyon jó hatást keltett s emelte
a lelkes hangulatot.

A város képviselőtestületének nagyon sok tagja,
valamint az ipartestület már a reggel 8 órai
vonatnál megjelentek. A Vörös Gyula elnök veze-
tésével zászló alatt kivonuló ipartestület lel-
kesen megéljenztek.

A 8 órai vonattal megérkeztek a nagykanizsai
és szombathelyi küldöttségek. A nagykanizsai
küldöttséget Dr Hajdu Gyula pártelnök vezette.
A küldöttség tagjai között láttuk Tripammer
Gyulát, Knorezer Györgyöt stb. A vasvármegyei
függetlenségi pártot Ottffy Lajos vármegyei tb.
főjegyző és Dr Németh ügyvéd képviselték.

Nyolc óra után egyre népesedett az állomás
épület. Megérkezett gróf Batthyány Pál főispán,
akinek megjelenése minden alkalommal lelke-
sedést kelt. Ő volt most is az ünneplés köz-
pontja. A szeretet, a népszerűség, amely körül-
veszi, a nap minden mozzanatánál kitört. Az
emberek megérzik, hogy gróf Batthyány Pál
törhetetlen nemzeti érzése, hírsége és tiszta lel-
kesedése győzte le a habozást, a kételkedést, a
megalkuvás gyáva szellemét, felszabadította a
lenyűgözött, elernyedt lelkeket s oda vezetett
bennünket, ahol a hazafiaság tiszta tüzei égnek
s a nemzet javaiért önzetlen küzdelem folyik.

A nagy közönség a főispán körül csoportosul-
va várta a népgyűlésre érkező képviselőket,
akik szombaton Eitner Zsigmond vendégei vol-
tak s részt vettek a sümegi népgyűlésen.

Kilenc órakor robogott be a vonat a pályá-
udvarra. Nyári Feri zenekara rázendített a
Rákóczi indulóra és felharsant a viharos éljenzés.
A szalonkosiból Lovászy Márton, Sümegi
Vilmos, Mádi Kovács János, gróf Batthyány
József, Dr Éber Antal, Markos Gyula és Eit-
ner Zsigmond orsz. képviselők szálltak ki.

A képviselőket Dr Korbai Károly polgár-
mester üdvözölte a következő nagyhatásu be-
széddel:

Zalaegerszeg város közönségének törvényes
képviseletében, mint e város ez idő szerinti
polgármestere, őszinte hazafias tisztelettel üd-
vözölöm önöket, tisztelt képviselő urak, amidőn
városunk falai között megjelennek, hogy itt a
nemzet egyik jogos igényének, az önálló magyar
nemzeti banknak érdekében a mai napon meg-
tartandó népgyűlésen nyílt és hangos kifejezést
adjanak azoknak az érzéseknek, amelyek mind-
nyájunk lelkében élnek.

Zalavármegye székvárosának polgársága lel-

— Siessen haza, kisasszony. Még meg talál
fájni. Nagyon hüvös az este.

A sellő magához tért aléltóságából.

— Csakugyan, nagyon hüvös... — mon-
dotta gunyosan és eltűnt.

Balambér lovag pedig szive hölgye elé állott
és így szólt:

— Kiállottam a szerelmi próbát, urnőm! Nem
is egy, de három Tündér Ilona szállott le hoz-
zám; s engem nem győzött le a kísértés egyszer
sem! Remélem, most már megtartjuk a kézfogót?

A szépséges özvegy a rácsos, virágos ablak-
ban, az emelvényen ült s idegesen tépdelte a
függöny bojtját, mialatt a lovag beszélt. S go-
nosz mosoly ragyogott föl hamiskás arcán, ezer
pajkos ördöggel teli fekete szemében, amikor a
bajnokhoz fordult:

— Micsoda? Még maga mer hencegni azzal,
hogy kiállotta a próbát? Kiállotta maga a török
esodát! Három gyönyörűséges teremtéssel hozza
össze a legjobb alkalom s maga egyetlen osók
nélkül szelnek ereszti mind a hármát? S még
azt hiszi, hogy én feleségül megyek ilyen fa-
jankóhoz, akinek az ereiben nem vér folyik,
hanem káposzta lé? Egy ilyen jégesaphoz kötöm
magamat, hogy én is megfagyjak mellette?...
Azt mondom, hogy elhordja innen az irháját,
hogy a színét se lássam többé, különben...

Sas Ede.

kének egész melegével csatlakozik az önök ha-
zafias törekvéseikhez tisztelt képviselő urak és
csak követi a régi hagyományokat, midőn ez
alkalommal is tanubizonyoságot tesz arról, hogy
Zalavármegyében és Zalavármegyének székváro-
sában a hazafiasnak, a nemzeti törekvéseknek
és az alkotmányos magyar szabadságnak oltár-
tüze most is oly magasan és tisztán lángol,
mint a hogyan elődeink lelkét is mindig a ha-
zafias lelkesedés tüze hevítette.

Hangos szóval adjanak önök kifejezést,
tisztelt képviselő urak, a mi lelkeinkben szuny-
nyadó érzéseknek. Hirdessék a mi népgyű-
lésünkön, mint az események szükségszerű
következményeként jelentkező elkerülhetetlen
követelményt: az önálló közgazdasági berendez-
kedéshez való, törvényen alapuló feltétlen és
elvitázhatatlan igényünket; hirdessék az aposto-
lok nyelvén, hogy mindenki megértse és min-
denki átérezze, hogy e nemzetet többé oly kis-
korunk tekinteni nem lehet, akinek nem volna
joga ahhoz, hogy közgazdasági viszonyait ön-
maga gondozza. Hirdessék önök itt Zalavárme-
gyének, mint magyar hazánk egyik nyugoti
határszéli vármegyéjének székvárosában messze
osengő hangon, hogy e kiáltás hangjai áthallas-
sanak e vármegyével határos osztrák tartomá-
nyokba és azoknak székvárosába is, hogy tör-
vényen alapuló nemzeti akarunk érvényesül-
lést keres és a nemzeti akarat érvényesülést is
fog találni a közgazdasági önállóság megterem-
tésében.

A hazafias rokonérzés és megértés őszinte
melegével köszöntöm önöket, tisztelt képviselő
urak. Isten hozta önöket városunkba!

A polgármester üdvözlő szavaira Lovászy
Márton orsz. képviselő válaszolt. — Az a tény,
— ugymond — hogy a város polgármestere a
képviseletestület nevében fogadta a függetlenségi
párt kiküldöttéit s hogy megjelent a vármegye
főispánja is, jól esik neki és képviselőtársainak;
mert a múltban a függetlenségi párt számíthatott
a nép lelkesedésére, a polgárság támogatására,
de sohasem számíthatott a hivatalos körök jó-
indulatára. Mindig ezekkel szemben kellett küz-
denie a függetlenségi eszmék diadaláért. A zala-
egerszegi fogadtatás annak a bizonyossága, hogy
a nemzeti függetlenség eszméi rohamosan tért
hódítanak; tanujele annak, hogy Zalaegerszeg
város hazafias közönsége kicsinytől nagyig annak
a zászlónak a szolgálatában áll, amely alatt a
függetlenség, a felszabadulás felé tör a nemzet.
El kell jönni annak az időnek, amikor mind-
nyáján, mint egy ember a küzdők sorában állunk,
mert nem lehet az, hogy ez a nemzet még to-
vább is tőrje a kiskorúság békóit. Megköszöni
a fényes és meleg fogadtatást, amely a független-
ségi párt erejét és kitartását neveli, mert arról
tanuskodik, hogy a nép szive együtt dobban a
küzdő tábor vezéréivel.

A vendégek ezután a vasuti állomás előtt
várakozó fogatokba ültek. Hat négyes és sok
magánfogat hajtott a városba. Az első kocsin
gróf Batthyány Pál főispán és Lovászy Márton
képviseelő foglaltak helyet. Impozánsan szép volt
a menet, amelyet a zalaegerszegi ker. munkás-
egylet lovasai nyitottak meg. Minden ablak
tömve éljenző közönséggel, mindenütt nemzeti
színű zászlók, szalagok, virágok. A vármegye-
ház előtti teret teljesen elfoglalta a menetet váró
sokaság, éljenzés, lelkesedés köröskörül. A derült
őszi nap pedig mosolygott s búfajos keretbe fog-
lalta a gyönyörű képet.

A gyűlés kezdetéig a képviselők a főispán
vendégei voltak.

A gyűlés.

Tizenegy óra felé rohamosan gyűlt a közön-
ség a piacon. Az emelvényt csakhamar sűrű
néptömeg vette körül. A szomszédos falvak kül-
döttségei egymás után jöttek zászlók alatt s
elhelyezkedtek a téren. Mire után a templom-
ból kitóduló embertömeg szintén a hallgatóság-
hoz csatlakozott s már jóval tizenegy óra előtt
öt-hatezerre menő sokaság lepte el a teret. Az
„Arany Bányá”, a városháza s a szomszédos
épületek ablakaiban a hölgyközönség várta a
gyűlés kezdetét.

A téren a rezesbanda a Kossuth-nótát har-
sogta, amelyet hatalmas éljenriadal nyomott el,
mikor megjelentek a képviselők gróf Batthyány
Pál főispánnal, a párt vezető férfiaiival s több
vidéki vendéggel. Mint minden alkalommal,
ugy most is lelkes ovációban részesült a fő-
ispán, aki az emelvény előterében foglalt he-

lyet s örömmel nézte a rengeteg embertömeget. Az egész gyűlést lelkes, emelkedett hangulat uralta. A nép valóságos áhitattal hallgatta a beszédeket. Egyetlen ember sem mozdult el a helyéről, amíg az emelvényről az utolsó szó is el nem hangzott. Az éljenzésből, tüntetésből alig akart kifogyni a hallgatóság. Mielőtt a gyűlés elkezdődött volna, a zalaegerszegi Dalkör, Kurucz János vezetése alatt elénekelte a Himnuszot. A szabatos éneket zajosan megénezték és megtapsolták.

Ezután Bosnyák Géza, a vármegyei függetlenségi és 48-as párt elnöke megnyitotta a népgyűlést. Beszéde során a következőket mondta:

A vármegyei függetlenségi párt egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy az önálló nemzeti bank felállítására érdekében legszélesebb körű mozgalmat indít, s e célból az összes választókerületekben népgyűléseket tart. Így jutottunk ma önök elé, ide kértük önöket, hogy lelkesedésükből erőt, kitartást merithessünk további küzdelmünkhez, melyben elbukni nem szabad. Ujra felszakadtak alig behegedt sebeink és újra haroba kell szállnunk letipróink ellen. Nem újság ez nekünk, mert ezek a harci állapotok négyszáz év óta mindig előálltak, ha törvényben gyökeres jogainkat akartuk érvényesíteni. Most sem akarunk egyebet, mint törvényes jogaink érvényesítését, nem akarjuk meghosszabbítani a közös bank szabadalmát, mert ma a képviselőházban a függetlenségi párt a többség s ez a párt szakítani akar az eddigi megalázódó kormányzati politikával. Nem azt keresi, ami Ausztriának jó, hanem azt, ami a mi országunknak üdvös. Ennek első követelménye az önálló bank felállítása, mert ez az első lépés ahoz, hogy az országot gazdaságilag függetlenné teheszük. Ehez törvényben biztosított jogunk van és inkább törjünk le, de jogunkból egy porzemet sem engedünk! Legyen vége a szemfényvesztésnek! Vagy van alkotmányunk és akkor teljesüljön a többség akarata, vagy ha nincs, akkor a császár kergesse szét a parlamentet és uralkodjék nyíltan, puskákkal és szuronyokkal. Itéljen a nemzet. Bármily nagy is a császár hatalma puskákkal és szuronyokkal, de akkora hatalma nincs, hogy belőlünk kiölje a szabadság vágóját és azt a gyűlöletet, melyet bennünk maga ellen a német uralom keltett. A nemzeti eszme túléli a zsarnokságot, mert a nemzeti eszmét sem golyó, sem börtön, sem bitó meg nem ölheti. Végül köszönetét fejezi ki a megjelent képviselőknek és küldöttségeknek.

Ifj. Czukelner Lajos, a népgyűlés jegyzője, a következő határozati javaslatot olvasta fel:

A zalamegyei függetlenségi és 48-as párt a Zalaegerszegen 1909 október 17-én tartott nagyarányú népgyűléséből kifolyólag üdvözi az országos függetlenségi és 48-as pártot az önálló bank felállítására körül lefolytatott, hazafias küzdelméért, egyúttal, mivel a gazdasági önállóság kivívása az önálló nemzeti bank nélkül lehetetlen, és mivel a nemzetnek elsőrendű érdeke, hogy pénzügyileg Ausztria gyámsága alól fel szabaduljon: követeli, hogy az önálló magyar nemzeti bank 1911-re felálltassék és 1917-ben a külön vámterület tényleg megvalósíttassék.

Az orsz. képviselők közül első szólok volt *Mádi Kovács János*, aki legelső sorban a lelkes fogadtatást köszönte meg. Nem önmaguknak, hanem a függetlenségi elvekhez való híűségnek tudják be a lelkes hangulatot, a megtiszteltetést, a melyben Zalaegerszeg város a képviselőket részesítette. — Ismertette az önálló bank felállítására irányuló küzdelem célját s a bankönállóság életbe vágó fontosságát. Az önálló bank pénz és hitelügyünknek az osztrák befolyás alól való felzabadosását jelenti. Ez pedig létkérdés a nemzetre nézve, nemcsak azért, hogy elvégre gazdasági viszonyainak szabályozását önmaga vehesse kezébe, hanem hogy ezáltal oly erőforrásokat nyisson, amelyek az államháztartás fokozódó szükségleteinek kielégítésére képesítik. A költségvetés kiadási oldala évről-évre magasabb számokat tüntet fel; az államhatalom mindig nagyobb igényekkel lép fel a polgársággal szemben. Ha a nemzet jövődelmének gyarapodásáról nem gondoskodunk, ha a polgárság jövődelmei nem szaporodnak, összeroskadunk a közterhek sulya alatt. Ha a nemzet kitart jogai mellett, az önálló bank felállítását senki meg nem akadályozhatja. Azért

járnak a függetlenségi párt tagjai hétről-hétre ki a nép közé, a kerületekbe, népgyűlésekre, hogy kitartásra buzdítsák a nemzetet s maguk is erőt és lelkesedést merítsenek a további küzdelemhez. Fájdalom, a nemzet nem tart úgy össze, mint nagy érdekei megkívánák. Egyesek és pártok azzal vádolják a függetlenségi pártot, hogy idő előtt vetette fel a bankkérdést s ezzel az országot bonyodalmakba viszi bele. Mások a gazdasági kérdéseket politikai kérdésekké teszik s ezzel megakadályozzák a nemzetet abban, hogy a gazdasági célok mellett egy táborban tömörüljön. Arra kéri a népet hogy szívós kitartással álljon a függetlenségi eszmék és törekvések mellé, el ne engedje magát tántorítani s akkor az eredmény nem lehet kétséges.

Sümei Vilmos orsz. képviselőt feltörő éljenzés fogadta, amikor az emelvényre lépett. A népszerű szólok azzal kezdte beszédét, hogy szegény ország, koldus ország csak gyarmat lehet; a függetlenség, önállóság csak gazdag országokban virágzik. A magyar nemzet függetlenségi küzdelme évszázadokra nyulik vissza. Egyszer Booskay, aztán Rákóczi, majd Kossuth Lajos állottak a függetlenségi harc élén, amely meg nem szűnhet mindaddig, amíg ez a nemzet teljesen önálló és szabad nemzet nem lesz. Ennek a hosszú küzdelemnek egyik epizódja az önálló bankért folyó harc. (A hallgatóság sorából egy hang: a választói jogról szóljon.) *Sümei Vilmos* áttért a választói jog kérdésére. A függetlenségi és 48-as párt tagjai — ugymond — sokkal régebb katonái az általános egyenlő választói jognak, mint a közbeszólok és társai. Mindenki tudja, hogy nem rajtunk mult, hogy az még máig sincs megvalósítva. Nemzeti szempontból nem is lenne annak semmi haszna, ha a gazdasági kérdések kikapcsolásával megalkotnák a választói reformot. Vajon jelentene-e az a nemzetre valami vívmányt, ha Bécsben a több millióra menő választó akarátát nem respektálnák, amint ma nem respektálják az egymillió választót. *Andrássy Gyula* gróf javaslatát nem tartja elfogadhatónak s a pluralitások választói jogot elítéli. Ugyis elég sok az egyenlőség az életben, azt tehát legalább a politikai jogok gyakorlatánál ki kell küszöbölni. Támadja azokat a lapokat, amelyek nem szólnak sikra a gazdasági önállóságért s a 67-es pártokat, amelyek a sikert akadályozzák. A néppárt, amellett, hogy 67-es, még társadalmilag is bomlasztó hatással van a nemzetre, mert olyan szempontokat visz a politikába, amelyek oda nem valók s a gyűlölködés magvait hintik el. Kitartásra és lelkesedésre buzdítja a nemzetet, amely céljait csak a negyvennyolcas eszmék szolgálatával érheti el.

Éber Antal orsz. képviselő nagyhatású beszédet tartott a bankkérdés körül folytatott küzdelemről, a függetlenségi párt a 67-es pártok viszonyáról. — Nagy szerencsétlensége ennek a nemzetnek — ugymond —, hogy nagy harcait nem csak az elnyomóval és külső ellenségeivel, hanem a belső ellenfelekkel is meg kellett vívnia. A 67-es pártok úgy jártak, mint *Buridán* számára, amely addig gondolkodott afelett: vajon igyék, vagy egyék-e, amíg az étel és ital között megdöglött. A 67-es pártok előtt is ott volt egyik oldalon a népszerűség, a másik oldalon a császári kegy. Addig haboztak, hogy melyiket válasszák, amíg a népszerűség is eltűnt, a kegyből is kiestek. Nem kellene sem a császárnak, sem a nemzetnek. — A bankönállóság ellenzői azzal ijesztgetik a nemzetet, hogy nagyon nagy árt kell fizetnie az önállóságért, mert Ausztria a magyar papirokat visszadobja. Ettől a fenyegetéstől azonban nem kell félni. Kettőn áll a vásár. Hiába akarja Ausztria visszaadni a mi papírjainkat, ha mi nem akarjuk visszavenni. A cigánylegény is kijelentette, hogy elveszi a grófkisasszonyt, de a kisasszonnyal még nem beszélt, hogy hozzámenne-e? Minket sem kérdeztek meg az osztrákok, hogy kellene-e a papírok, tehát nekünk nélkül csinálták a számadást. Ausztriának egyébként, mint a legnagyobb hitelezőnknek, saját érdekei is megkövetelik, hogy bennünket tönkretessen. Nagyon találó a mi viszonyunkra egy kereskedőről szóló anekdota. A kereskedő, amikor azzal a rémlellyel ébresztették fel, hogy ég az üzlete, nyugodtan befelé fordult s csak annyit mondott, hogy értesítsék a szomszédban lakó hitelezőt, az majd eloltja a tüzet. — Hiába ijesztgetik azzal is a nemzetet, hogy magasabb lesz a kamatláb. Ez

is bécsi hang, tehát hitelezőinktől származik. Már pedig olyan hitelezőt, aki sirva fakadt volna afelett, hogy a kamat magasabb lesz, még nem látott a világ. Attól félnek Bécsben, hogy elveszítik a szolid és jó adóst. — Azt is mondják, hogy először a nemzetnek meg kell erősödni s csak azután gondolhat gazdasági önállóságra. Ezzel meg úgy jár a nemzet, mint az ember, akit nem engedtek addig a vízbe menni, amíg uszni meg nem tanult. A szárazon pedig uszni még nem tanult meg senki. Éppúgy nem erősödhetik meg a nemzet gazdaságilag, ha az osztrák nyomás és zsákmányolás alól meg nem szabadul. — A függetlenségi és 48-as párt nem keresi a harcot, de ha a nemzet jogai nem érvényesülhetnek, az elől ki nem tér. A harcra el kell készülnünk. Ha kitartunk, biztos a siker; ha elbukunk, önmagunk leszünk az okai.

Lovász Márton orsz. képviselő volt a népgyűlés utolsó szóloka. Átadja a függetlenségi párt nagyevü vezérének, *Kossuth Ferencnek* s a képviselőház törhetetlen lelkü, erős dereku elnökének, *Justh Gyulának* üdvözlését, amelyet a sokaság riadó éljenzéssel fogadott. — Függetlenségünk büszke palotáját akarjuk felépíteni — így folytatta a szólok, — tehát először az alapokat kell lerakni. Egyszerre palotát építeni a semmiből nem lehet. Fokozatos fejlődésre, kitarító és következetes munkára van szükség, hogy függetlenségünket kivívassuk. Ennek első alapköve a gazdasági önállóság. Gazdasági önállóság a bankközösség mellett el nem képzelhető. Az önálló bankhoz törvényekben elismert jogunk van. Ha a királyi esküvel szentesített törvény idegen érdekek miatt nem érvényesülhet, akkor az alkotmányosság csak hazugság. Az alkotmány a nemzetnek drága kincse, amelyet vérről a küzdelmekkel tartottunk fenn. De kincse ez a trónnak is, mert erre támaszkodva szeresheti meg azokat az eszközöket, amelyek a trón fényét emelik s hatalmát biztosítják. A király esküt tett az alkotmányra, tehát azt meg is kell tartania. A császári parancstól nem ijed meg a nemzet, mert a nemzetek jogát nem lehet elkobozni és megölni. A nemzet túléli az embereket s kivívja jogait minden szuronyal és parancsszóval szemben. Csak kitartás és erős akarat kell hozzá.

Lovász Márton beszéde után *Bosnyák Géza* elnök a népgyűlést bezárta, a *Dalkör* elénekelte a »Nemzeti zászló« című dalt, majd elkezdte a *Kossuth nótát*, amelyet a közönség folytatott. A népgyűlésről táviratilag üdvözölték *Kossuth Ferencet*, *Justh Gyulát*, *Holló Lajost* és gróf *Batthyány Tivadart*.

Az ebéd.

Egy óraker közébed volt az »Arany Bányák« szálloda nagytermében, ahol 120-an gyűltek össze.

Ebéd alatt az első felköszöntőt *Dr Thassy Gábor* főorvos mondta. Lelkes beszédében rámutatott a nemzet hosszú küzdelmeire s étette azokat, akik a ma folyó küzdelmet vezetik és annak önzetlen harcosai. A népgyűlésen megjelent képviselőkre üritette poharát. — *Lovász Márton* orsz. képviselő gróf *Batthyány Pált*, Magyarország leglelkesebb főispánját, a törhetetlen magyar érzésű férfit köszöntötte fel, a közönség pedig falenzetó éljenzésben tört ki. — *Eitner Zsigmond* orsz. képviselő *Bosnyák Gézára*, a vármegyei függetlenségi párt elnökére, a fáradhatatlan szervezőre, *Sümei Vilmos* orsz. képviselő pedig *Zalavármegye* lelkes honleányaira üritettek poharát.

A képviselők délután három óraker visszautaztak Budapestre.

A táviratok szövege a következő:

Nagyméltóságú *Kossuth Ferenc* kereskedelemügyi miniszter urnak Budapest. »A zalavármegyei függetlenségi és 48-as párt Zalaegerszegen 1909. okt. 17-én tartott népgyűlése a legnagyobb lelkesedéssel üdvözi Nagyméltóságodat, Magyarország önállósága körül kifejtett hatalmas küzdelméért; rendületlen bizalommal követi és együttér Nagyméltóságoddal abban, hogy gazdasági önállóságunk megeremítése érdekében az önálló magyar nemzeti bank felállítására a nemzetnek legelső feladata. Zászlóját híven követjük.«

Nagyméltóságú *Justh Gyula* urnak, a képviselőház elnöke Budapest. »A zalavármegyei függetlenségi és 48-as párt Zalaegerszegen 1909. okt. 17-én tartott népgyűlése igaz hazafias lelkesedéssel üdvözi Nagyméltóságodat azért az önzetlen, fáradtságot nem ismerő hatalmas tevő-

Egerszegi krónika.

Rovatvezető: Publ.

A szerelem sötét verem.

Ugy látszik, mióta Egerszegen szinte dühöng a kisvárosias unalom és az embereket valóság-gal elfásítja a nyárspolgáriasan beosztott élet, a jó vidék vállalta magára a feladatot, hogy e rovat számára adatokat szolgáltatson.

Ez a história is egyik megyebeli falunkban történt. Lakik benne egy jóra való kovács mester, ott, egészen a falu végén. Eltekintve attól, hogy ha munkája van, dolgozik is, főleg arról híres, hogy házából, jóllehet már régen lakhatatlannak jelezték, ki nem költöznék a világért sem. Ott lakik az öreg és vele együtt gyönyörű, feltűnő szép 16 éves leánya.

Azaz hogy a lány csak lakott.

Mert a dolog úgy esett, hogy a leány szépségét a rozoga épületben is felfedezte egy fiatal iparos, ki foglalkozására nézve szabó és halálosan beleszeretett a leányba. Na és a leány sem idegenkedett a fiatal embertől. Annál nagyobb ellenszenvvel viseltetett azonban a fiatal emberrel szemben az öreg kovács, aki hallani sem akart a szerelemről és mikor az iparos-géd megkérte a leány kezét, dacára annak, hogy más helyeken ez a két iparág nagyon szépen megfér egymás mellett, kijelentette, hogy szabóhoz nem adja a leányát.

Már most azt hiszik önök, hogy ez a kegyetlen szülői szigor kétségbeejtette a fiatalokat vagy kiirtotta szíveikből egymás iránti érzelmeiket? Dehogy is! Elhatározták, hogy egymásé lesznek az öreg kovács beleegyezése nélkül is.

Elhatározásukat pedig akként valószínűsítették meg, hogy egy szép holdas este a leány a fiúval együtt megszökött. Keresték, kutatták őket mindenfelé, de még hirt se lehetett róluk hallani. Eltűntek, mintha a föld nyelte volna el őket.

A napokban aztán, mikor az öreg kovács éppen vaasoráját fogyasztotta, vendégek érkeztek. Kopott, ócska ruhákban, lesóványodva jött meg a leány és a fiú. Megbánva minden bűnüket, bocsánatot és visszafogadást kértek. Az öreg azonban hallani sem akart róla.

— Elveszítetted a becsületedet, nem ismerlek tovább, — szolt és mint egy erélyes kováchoz illik, ajtót mutatott a szerelmeseknek.

Este volt és késő, sőt egy kissé hűvös is. Mit tesz ilyenkor egy kizavart szerelmes pár? Legtöbb esetben öngyilkossági gondolatokkal foglalkozik. Ám a miénk ezen még csak nem is rágódtak. Egy kölesönös pillantás és a fedél alá való jutás kérdése meg volt oldva.

Az öreg kovács szobaajtója mellett egy létra volt a padlásajtó alá támasztva és nem lévén nekik miben valógatni, együttesen elhatározták, hogy a padlás éppen megfelelő menedékhely lesz. Nem is haboztak sokáig. Felmásztak és egy alkalmas vackot kikeresve, aludni tértek.

Néma csend feküdt meg ezután az egész házat. Az öreg kovács benn a szobájában, a fiatalok is fenn a padláson aludták az igazak álmát. Ám úgy éjfél után 2—3 óra tájban iszonyu recsegés, ropogás, törés, zaj riasztja fel az alvókat. A fiatalok alatt a rozoga padlás leszakadt és jó nagy terjedelemben bezuhant a szobába. A szerelmes pár természetesen a törmelékkel együtt zuhant.

Ahogy a nagy robaj és por eloszlott, a megijedt apa zavarában azt se tudta, mit és hogy kérdezzen. Látni nem látott semmit, így hát nem is tudott semmit, az ágyából pedig ki nem szállott volna a világ minden kincséért sem.

Ám egyszer csak fészkelődés és nyöszörgés üti meg füleit. Rettenetesen megijedt. Szent Isten, hát már a romok is nyögnek? Már-már a takarójába akart bebujni, hogy egyáltalán ne halljon, ne lásson semmit, mikor az egyik hangban felismeri a leánya hangját. Kiugrik az ágyból és világosságot teremtve, akkor látja csak, hogy a padlás törmelékkel együtt még más is esett le a padlásról.

A fiataloknak kisebb zuzódáson kívül más bajuk nem lett. Ezt a szomszédasszonyok aztán hamarosan össze kencsefencselték, de alaposan meg is dolgozták érte az öreg kovácsot, hogy most már ne bolondozzon, hanem egyezzzék bele abba, hogy a fiú elvehesse a leányt.

Az öreg mit tehetett egyebet, beleegyezett és most már épül az új ház, amelyben az öreg is, meg a fiatalok is együtt fognak lakni.

Babot evett.

Am ha hasonló explóziós históriák nem is adják elő magukat városunkban, történnek itt is esetek, ha másképp nem, hát kötődéssel. Na igen, mert szeretjük egymást, beesüljük egymást nagyon, de azért ha legkisebb alkalom is kínálkozik, mindjárt belekötünk mindenkibe.

Ez meg a Bárányban történt.

Ebéd után vannak és a kártyaszobában. A játékosok is, a kibicok is várakozó álláspontot foglalnak el, hogy melyik asztal mellé telepedjenek.

Az egyik fiatal ur, kinek az a rossz szokása van, hogy folyton a körmét rágja, egyedül ül egy asztalnál és úgy látszik rajta, mintha valamin gondolkodna.

Am gondolataiból egy hang zavarja fel.

— Na, magán is meglátszik, hogy ma babot evett,

— Miért? — kérdi a mi fiatalunk.

— Azért, mert még most is a disznókörmet rágja.

Hivatalos rovat.

I.

Zalaegerszeg r. t. város tanácsa a kezelése alatt álló 5150 kor. 49 fill. Mőczer féle alapítvány 1909. év január elejétől esedékes évi 236 kor. 94 fill. kamatainak elnyerésére pályázatot hirdet.

Ezen alapítvány kamatait olyan zalaegerszegi illetőségű apátlan, anyátlan árva leány nyerheti el, ki tényleg segélyre szorul.

Felhivatnak tehát azon gyámok, kiknek gondozása alatt ilyen árvaleány van, hogy illetőségi és szegénységi bizonyítvánnyal felszerelt s a városi tanáchoz címzett kérvényüket legkésőbb f. évi október 31-ig a v. iktatóhatalomba adják be.

Kelt, Zalaegerszeg r. t. város tanácsa 1909. évi október 11-én tartott ülésében.

Polgármester távol: **Mezriczky**, v. tanácsos.

II.

Közhírré teszem, hogy a m. kir. földművelésügyi ministerium az erdőtvény (1879. évi XXXI. t.-cikk) 165. §-ában körülírt kopár, vízmosásos és futóhomok területeken ez évben létesítendő közigazgatási jelentőségű erdőültések megjutalmazására az országos erdei alaphól tizenegy (11) nagy jutalmat, tíz (10) első rendű és kilenc (9) másodrendű jutalmat tűzött ki.

Ezen jutalmakért az érdekelt birtokosok (bérlok) azon erdőültéseikkel versenyezhetnek, amelyek az 1879. évi XXXI. t.-c. 165. §-ában körülírt kopár, vízmosásos, vagy futóhomok területeken állami pénzsegély igénybe vétele nélkül a f. év tavaszán vagy őszén foganatosítottak.

A pályázati feltételek Kucséra István városi aljegyzőnél a hivatalos órák alatt betekintheők.

Zalaegerszeg, 1909 október 16.

Dr Korbai Károly polgármester.

Hírek.

Kérelem Zalavármegye hölgyeihez. Annak idején nagyszámu gyűjtőveket küldött ki a Csány szobor-bizottság Zalavármegye nemes hölgyeihez, hogy saját és gyűjtendő adományokat küldjenek be. A kiküldött ivatek számához mértén kevés iv érkezett vissza. Tisztelettel fölkéri most a bizottság az illető nemes szívű és hazafias hölgyeket, akik még nem küldötték vissza az ivatek, sziveskedjenek az őszi hónapokban bármily csekély összeggel is beküldeni az ivatek a Csány szobor-bizottságnak címezve.

Csak egy virágszálát. Magyarország egyik legnagyobb közjótékonyági intézménye, a József kir. herceg szanatórium-egyesület a napokban ismét a közönség elé lép legnemesebb szándéku kérésével. A közelgő Mindenszentek és halottak napja azok a dátumok, melyek kegyeletes eseményeihez hozzáköti az egyesület a tüdővészések megmentésének anyagi lehetővé tételét. Csak egy virágszálát kér a leghumánusabb egyesület; csak annyival kevesebb virágot kössön minden szeretett virágzó mindenszenteki koszorújára és annak értékét adja oda azoknak az eszményi bevületü hölgyeknek gyűjtő perselyébe, kik mint az elmúlt években, az idén is végzik a gyűjtés fázisztó munkáját. Az egyesület eddigi eredmények-

ben gazdag munkáját mutatja az a szanatórium, ahol állandóan száz szegénysorsu beteget ápol. Van ezenkívül három tüdőbeteg rendelő intézete, ahol ezreken segít. Csakhogy mi ez a tüdővész rettenetes pusztításaihoz képest? Minden esztendőben nyolcvanezer ember hal meg a mi hazánkban tüdővészben. A mohácsi csatában huszezer magyar vérzett el. És ezt még most is siratjuk. Azzal pedig nem törődik a legtöbb ember, hogy a tüdővész négyszor annyi áldozatot ragad el évente. Csak egy virágszálát adjon mindenki s már meg van mentve tizezernyi láztól gyötört tüdőbeteg!

A sümegi népgyűlés. A múlt szombaton Sümegen tartott magyaránú népgyűlés a következő határozati javaslatot fogadta el: A zalaszentgróti választókerület függetlenségi és 48-as pártja által egybehívott és Sümegen 1909 évi október hó 16-án tartott népgyűlés elhatározta: hogy gazdasági függetlenségünk kivívásához rendületlenül ragaszkodik, s annak egyik első alapjának, az önálló magyar nemzeti banknak 1911 évi január 1-re leendő felállítását feltételül követeli, mert szentül él minden igaz magyar hazafi szívében az a hit, hogy csakis az önálló bank és az önálló vámterület azok az eszközök, amelyek a nemzet régi vágyainak és jogainak megvalósítására vezethetnek.

A népgyűlés Kossuth Ferencet, Justh Gyulát, Holló Lajost és gróf Batthyány Tivadart a következő táviratokkal üdvözölte:

„A zalaszentgróti választókerület függetlenségi polgársága Sümegen f. hó 16-án az önálló bank ügyében tartott népgyűlés alkalmából hazafias hévvel és lelkesedéssel üdvözli Nagyságodat, kérve a magyarok Istenét, hogy erőt és kitartást adjon a függetlenségi törekvések megvalósítására.“

„A zalaszentgróti választókerület függetlenségi polgársága Sümegen f. hó 16-án az önálló bank ügyében tartott népgyűlés alkalmából rendíthetetlen bizalommal üdvözli Nagyméltóságodat s gazdasági felszabadulásunk érdekében kifejtett önálló munkásságáért hálás elismeréssel van eltelve választókerületünk mindegyes polgára.“

Szabad liceum. A Z. I. M. K. múlt vasárnap kezdte meg szabad liceumi előadásainak sorozatát. Szalay Sámuel tanító urnak a Balatonról tartott, vetített képekkel illusztrált előadást nagy közönség hallgatta végig. Ma délután Ispánovits Sándor budapesti tanár tart előadást a lappokról. Ispánovits tavaly is járt nálunk s Finnországról adott elő a szabad liceumban. Az előadást vetített képek teszik még érdekesebbé. Néhány tanuló lapp énekeket énekel. Belépő díj 50 fillér.

Kápolnaszentelés. Sibrik Adorján háshágyi földbirtokos és neje Szabó Amália urasszony háshágyi birtokukon egy díszes kápolnát és sirbölt emeltek a Sibrik család részére. A kápolna és sirbölt örök időkre való fenntartásáról az építők alapítvány tételével gondoskodtak. A templomszámba menő kápolna díszes, szép épület, sudár toronnyal, amely sok fára templomnak is díszére válnék. A belső felszerelés nagyon szép. Az oltárkép Szent Istvánt ábrázolja. A kápolna alatti sirbölt 100 koporsó befogadására alkalmas. A kápolnát Perényi Antal körmeneti prépost plébános e hó 17-én szentelte fel szép egyházi beszéd kíséretében, igen nagy közönség jelenlétében.

Gyászhir. Répezeszemerei Csopor Aranka e hó 18-án meghalt Gyulakesziben, 24 éves korában. A megboldogult földi maradványait a kaszaházi temetőben helyezték örök nyugalomra.

Kinevezés. A földművelési minister Lehrmann Béla nagykanizsai segéd erdőmérnököt erdőfelügyelővé nevezte ki.

Tanítóválasztás. A cserenesőci iskolához kántortanítóvá Kollárics Sándort, osztálytanítóvá pedig Kovács Mihályt választották meg.

Uj vasutak. A Franz Lajos fia cég által tervezett Nagykanizsa—esurgói vicinális vasut ügye állítólag a megvalósítás felé közeledik. Több somogy megyei község, valamint báró Inkey József nagybirtokos kijelentették, hogy a vasutat támogatni készek. — A tervbe vett vaszala—soproni vasut ügyében Herbst Géza alispán elnöklété mellett fontos értekezlet volt. Alispán bejelentette, hogy az új vasut rum—túrjai szakaszán Botkaházánk vezető variánsra, valamint a Kőszeg—locsmándi vonal kiépítésére

zanatorium,
eteget ápol.
endelő inté-
ni ez a tü-
t? Minden
meg a mi
i eátában
még most
a legtöbb
nyí áldoza-
zalat adjon
tizezernyi

aton Sümé-
következő
zalaszent-
és 48-as
1909 évi

elhatározta:
kivívásához
egyk első

banknak
ását feltét-
en igaz ma-
csakis az
t azok az
gyainak és

ath Gyulát,
Tivadart a

ggetlenségi
önálló bank
ól hazafias
egységodat,
y erőt és

vések meg-

független-
az önálló
alkalmából
gyémántosá-
érdekében

elismérés-
ánda egyes

mult vasár-
adásainak
ak a Bala-
sztrált elő-
g. Ma dél-
tanár tart

vály is járt
zabad lice-
teszik még
ekokat éne-

háshágyi
urasszony
lát és sir-
A kápolna
ról az épít-
kódtak. A
szép épü-
templomnak
nyon szép.

A kápolna
ára alkai-
ndi prépost
p egyházi
ség jelen-

Aranka e
éves korá-
lványait a
nyugalomra.

Lehrmann
töt erdőfel-

oiához kán-
lytanitívá
meg.

g által ter-
vasut ügye
dik. Több
áró Inkey

ogy a vas-
vett vas-
Géza alis-
ezlet volt.

asut rum-
variánsra,
kiépítésére

Aranka e
éves korá-
lványait a
nyugalomra.

Lehrmann
töt erdőfel-

oiához kán-
lytanitívá
meg.

g által ter-
vasut ügye
dik. Több
áró Inkey

ogy a vas-
vett vas-
Géza alis-
ezlet volt.

asut rum-
variánsra,
kiépítésére

a minister az előmunkálati engedélyt megadta. Az értekezletet tartó végrehajtóbizottság az utóbbi vonal tervezésével Fábrián Lajos vállalkozó mérnököt bízta meg, a vállalkozó mérnök által bemutatott műszaki terveket magáévá tette s egyben Herbst Géza elnököt megbízta, hogy Vas, Sopron és Zalamegyékhez feliratot intézzen nagyobb anyagi hozzájárulás megszavazása érdekében.

Az iparos ifjúság önképző egylete folyó évi október hó 25-én (hétfőn) este 8 órakor az ipartestület székházában levő helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, mely alkalommal Kulcsár Gyula főgimnáziumi tanár eltávoztása folytán megüresedett elnöki tisztséget töltik be. A gyűlésre az egyesület iránt érdeklődőket és a pártoló tagokat ezúton is meghívja az egyesület elnöksége.

Könyvtármegnyitás. Az iparos ifjúság könyvtárának rendezése elkészülvén, vasárnap újra megnyitattik.

A Dunántúli Dalosszövetség 1910. évi július hó 10. és 11. napjain nagy dalünnepélyt rendez Keszthelyen. A szövetség választmányja lelkes hangú felhívásban szólítja fel az összes dunántúli dalárdákat, hogy az ünnepélyen vegyenek részt s illetve a szövetségbe lépjenek be.

Pinceszövetkezet. A földmívelési minister Almádban, Dr. Óváry Ferenc országgyűlési képviselő szőlőjében mintaszüretet tartatott. Ez alkalommal Liptai Albert, a „Borászati Lapok“ szerkesztője ismertette a pinceszövetkezetek előnyeit és megalakításuk módjait. A meggyőző ismertetések alapján Almádi, Vörösbény és Szentkirályszabadja szőlősgazdái elhatározták, hogy pinceszövetkezetet alakítsanak. Bizony jó volna ezt a példát Zalavármegye szőlőtermelő vidékein is követni.

Elakadt vasuterv. A Vasvármegye írja: A muraszombatiak új vasutja, az alsólendvai—muraszombati vasut az eddigi sikeres haladás után teljesen elakadt. A vasut tervezője, Barthalos István a megkezdett munkát abba hagyta, mert a kívánt feltételeknek megfelelni nem tud. Miután Barthalos mellett alig akad valaki, aki a vasutépítés nagy nehézségeivel megpróbálkozni bátorodna, a szépen indult kezdeményezést bukás fenyegeti és a vasut ma messzebb van a megvalósulástól, mint bármikor. Muraszombat egyébként megszavazta a vasutra a kért 59.000 kor. hozzájárulást, de a határozat ellen Horváth Pál felebbeszét jelentett be.

Járásai számgyakornokok. A járási számvevőket ezideig a pénzügyigazgatóságok mellé rendelt számvevőségek személyzetéből nevezték ki s így új hatáskörüknek teendői ugyszólván ismeretlenek voltak előttük, mert a szükséges gyakorlatot a központban nem tudták megszerezni. A pénzügyminister most a járási számvevők mellé számgyakornoki állásokat szervez s ezekre az állásokra vonatkozó pályázati hirdetmény már meg is jelent. Zalavármegyében az alsólendvai és zalaegerszegi járáások kapnak számgyakornokot.

Vörheny. Ez a veszedelmes gyermek betegség a vármegye több vidékén felütötte fejét. A Muraköz néhány községében több áldozatot szedett s a mult hetekben Sümegen is több megbetegedés és haláleset fordult elő.

Esküdtzéki tárgyalások lesznek Nagykanizsán november 8—12-ig, melyre rendes esküdtékül kisorsolták: Kummer Mihály, Vas Sándor, Vidosfalvy Ernő, Buchberger Gusztáv, Pülp Antal, Bronner Hermann keszthelyi, herceg Sukykovszky Viktor kámaházi, ifj. Thassy Imre felsőrajki, Tóth Márton József nagybakónaki, Szentmihályi Dezső pacsai, Milhofer Samu, Zsibori István nagykanizsai, Mózes Bernát csáktornyai, Löwenfeld Joachim, Tancsics József, Morgenstern József nagykanizsai, báró Knezevich Viktor stridói, Kőmives Izidor, Szalinger Antal, Ujváry Géza, Lodner Ferenc nagykanizsai, ifj. Zob József pacsai, Klein Ignác, Deli István, Fuksics Ignác, Hilez Lajos, Freyler Adolf nagykanizsai, Hermán János perlaki, Harimann Károly és dr. Lőke Emil nagykanizsai lakosokat.

Pótesküdték lettek: Ifj. Samu József, Löwy Arnold, Leitner Ödön, Halphen Mór, Kátovics Pálné István, Marton Ignác, ifj. Gerőcs János, Kreiner Gyula, Trojko Gyula, Zollner János nagykanizsai lakosok.

Ot bűnügy kerül tárgyalás alá. — *Kolompár*

Jóska és Kalányos Treszka bakónaki elgányok halálát okozó súlyos testi sértés büntette, — *Feletár Zsófi* légrádi leány gyermekölés, — *Fáror Márton* gyenesdiási lakos gyujtogatás büntette és szándékos emberölés büntetének kísérlete, — *Simon Gyula* komárvárosi lakos szándékos emberölés büntette és *Zsibrik János* orosztanyi lakos rablás büntette miatt állanak az esküdtbiróság előtt.

Föltételes megálló. Az ukk—balatonszentgyörgyi vasut mentén lévő Lesencseistvánd föltételes megállóhely lesz. Órházát kibővítették, váróteremmel ellátták; még csak az igazgatóság végső intézkedése van hátra, hogy az állomást a forgalomba belevonja. A község eddigi állomása Lesentetomaj volt.

Uj iparvállalat Nagykanizsán. Sóttonyi István ungmegyei gazda a nagykanizsai városi hatósággal tárgyalásokat folytat aziránt, hogy a városból kihordott ürüléket és utcai szemetet ipari célokra felhasználhassa. A szemétből műtrágyát készíttetne s ezáltal a várost is nagy jövődelemhez juttatná. Ha Sóttonyi terve Nagykanizsán bevalik, érdemes volna azt Zalaegerszegen is utánozni, mert a trágyahiány — a szőlőkultúra fellendülése folytán — máris nagy.

Az életunt. Győrei Anna oerszegtomaji asszony béna volt. Hiába orvosolta magát, dolgozni nem tudott s kegyelem kenyérré szorult. Rokonai tartották a nyomorékot. Szegény Győrei Anna nagyon megunta a fájdalommal, keserűséggel és megaláztatással teljes életet. A mult héten begrott a keszthelyi uradalomhoz tartozó oerszegtomaji szőlő mellett levő vizgyűjtőbe s befelelt.

Elitelt tolvajbánda. Augusztus 4 én Francis Márton sopronmegyei disznókereskedő az éjjeli vonattal Nagykanizsáról Zalaegerszegré akart utazni. Már jókor este az állomáson volt s leküzdte a harmadosztályú váróterem egy padjára, ahol elaludt. Amikor felébredt, rémületen vette észre, hogy 3400 K pénze eltűnt. A rendőrség hamarosan kinyomozta, hogy a pénzt Horváth Lajos 18 éves hírhedt csibész lopta el, azután átadta Czethoffer Margit nevű nőnek megőrzés végett, másnap pedig elvitte bátyjához, Horváth Bélához. A tolvaj barátai tudomást szereztek a zsákmányról s természetesen osztani akarták. A pénzből így kapott Bálint István, Kiss Géza, András Lajos, Takács József s Czethoffer Margit utján, aki az őrzésért kapott 200 koronát szeretőjének adta, Knorr Ferenc kegyári muakás. A mult héten az egész jeles társaság a bíróság elé került. Horváth Lajost egy évi, Horváth Bélát 8 havi, Héder Vilmit és Kiss Gézát 6 havi börtönré, Takács Józsefet, András Lajost, Czethoffer Margitot és Milhofer Ödönt 3—3 havi fogházra s Knorr Ferenet 8 napi elzárásra ítélte a törvényszék.

Vigyázatlanság áldozata. Keszthelyről írják: Jung Lajos, a Balaton-Halászi Részvénytársaság hajógépésze a mult héten olajos nadragját benzinnel tisztogatta, miközben mintegy 2—3 literre való benzint a földre ömlött. Ezt meggyújtotta, de szerencsétlenségére, mert a benzint párolgása következtében ruhája is lobbot vetett s Jungot összeégette. A midőn, már alsó testrésze égett — sikerült csak Jungot a közel levő Sió-ba vezetni. Jung pár napi kínos szenvedés után meghalt. Özvegyén kívül három árva hagyott hátra.

M. kir. szabadalmazott osztályosorsjáték. Mint már ismeretes, a m. kir. szabadalmazott osztályosorsjáték már a lefolyt 24. sorsjátéknál az eddig kibocsájtott 125.000 db sorsjegy számát 15000 sorsjeggyel csökkentette. A most kezdődő 25. sorsjátéknál ismét csak 110000 db sorsjegy kerül elárúsításra. A sorsjegyek ára és a nyeménytervezet is ugyanaz marad, mint a lefolyt 24. sorsjátéknál, miáltal minden sorsjegy nyeresési esélye a 600000, 400000, 200000, 100000 koronás stb. főnyeményekre 12 1/2%-kal kedvezőbb, mint az előző sorsjátékoknál, amelyeknél még 125000 sorsjegy került elárúsításra.

Kivándorlás. Csáktornyáról írják, hogy az ottani határrendőrségi kirendeltség rövid idő alatt 54 olyan kivándorlót tartóztatott le, akik utlevél nélkül akartak átszökni a határon. A határrendőrség a folyó évben 160 kihágást jelentett fel s 14 büntettest tartóztatott le.

Minden anya érdeklődik a „Scott-féle Emulsió“ iránt, mely lapunk hasábjain sokszor ajánlatik. Ez egy híres csukamájolaj készítmény,

melyet gyermekek előszeretettel vesznek be, gyors és biztos segélyt nyújt. Kapható minden gyógyszerárban.

Itt az ősz. Megjött az ősz, a természet szomorú haldoklásának ideje. Még mosolyog a napsugár, de rövid már az élete. Reggel úgy kell keresztül törnie a ködöt s alig ragyog néhány óráig, már elbuoszik. Még nyílnak az őszi virágok, de fázósan huzzák össze szirmaikat s vesz, fakul a színük napról-napra. Tarka ruhába öltözött az erdő. A levéltenger elvesztette zöld színét, sárgul, pirosra változik a levél. Gyérül a lomb, leperreg a fárol s zörögve hajtja az őszi szél az ismeretlen messzeségbe. Haldoklás, hervadás, elmulás kísért mindenütt. — A mult héten a déli órák enyhék, melegek, nap-sugártól ragyogók voltak, éjszakáinként azonban ködbe borult az egész vidék. Hideg volt reggel és este. Dideregve húzódtak az emberek a felöltőkbe, befűtötték a kályháikba s urrá lett felettünk az ősz melankóliája.

Foglalkozást keresőknek figyelmébe ajánljuk hazánk egyik legnagyobb biztosító társaságának lapunk mai számában foglalt hirdetését.

A

Legmakacsabb köhögés

ugy fiataloknál, mint öregeknél, valamint egyéb mellbántalmak gyorsan megenyhülnek a

Scott-féle csukamájolaj Emulsió

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halaszt — kérjük figyelmbe venni.

által. Néhány kevés adag teljes melegezésére fogja ezt Önnek is bebizonyítani.

A SCOTT-féle EMULSIÓ

utólérhetetlen hatása alkatrészének világhírű tisztaságán és erején alapszik, és a SCOTT-féle tökéletesített eljárás által az a leggyengébb gyomorra nézve is megemésztethetővé tétetik.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

Apró hírek. Nagykanizsán a mult héten több tifusz megbetegedés történt. A hatóság gyorsan intézkedett, hogy a betegség tovább terjedése meggátoltassék.

— Sármeleken kukoricafosztás volt egy gazdánál. Munka végeztével Bonnyai János a kukoricacsomában aludt. Alvás közben a gazda egy fejszével háromszor fejbe ütötte Bonnyait, aki súlyos sérüléseket szenvedett.

— Kiskanizsa község határában a csendőrszárör öt orvvadászra bukkant. A csendőrszárör Billege Ferenc kiskanizsai lakost elfogták s ennek vallomása alapján kinyomozták a többi vadászti s.

— Pongráz Albert zalaszántói kovács összeveszett a fiával, akire revolveréből rálőtt. A golyó a borkötény szíján fennakadt s a fiu séretlen maradt.

— Madarász János zalabéri legény János házán szolgált s itt több üzletből lopott. A csendőrszár Zalabéren elfogta a tolvajt.

— Novakovics Györgyné zalaujvári parasztnő asszonyt a nagykanizsai rendőrök abban a pillanatban csípték el a piaccon, amikor egy urna zsebében kotorászott. Két lopott erszényt találtak nála.

— Kiskanizsán kigyulladt Hegedüs György istállója. A tüzet a 48-ik gyalogezred katonái oltották el.

Piaczi áraink a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonként

búza	minőség szerint	Kor. 1909	Kor. 1908
búza	minőség szerint	13-30	—
rozs	»	9—	—
árpa	»	7—	—
zab	»	7—	—
tengeri	»	7—	—

A csendőrszuronyos népgyűlés.

A Nagykanizsán megjelenő »Zala« című napilap 238. és 239. számában »Csendőrszuronyos népgyűlés« címe alatt folytatólagosan töpreng,

elmélkedik a m. kir. esendőrségnek a Zalaegerszegen október hó 17-én megtartott népgyűlésen való jelenléte miatt.

Jelen soraimnak korántsem célja, hogy a »Zalá«-val vitatkozzam, — de hogy . . . Nem érek én arra reá . . . inproduktív dolgokkal nem foglalkozhatom, ezért nem is térek ki a 238. számbeli vezérelként szereplő teljesen academicus értékű stílus gyakorlatra, bár érdemben ahhoz is fűzhetnék néhány megjegyzést.

A 239. számbeli cikk az, mely e tárgyban az első s egyúttal utolsó megszólalásra készült. S ez alkalommal ismét nem célok az, hogy a »Zalá«-nak a esendőrszuroyok látásától még mindig libabőrös hátát enyhítőleg simogassam, s neki megnyugtatólag megsugjam, hogy a népgyűlésen csak ijedtében láthatott 56 esendőrt, az sem célok, hogy a népgyűlés alkalmára tett intézkedéseimet magyarázzam, vagy pláne mentegessem, — de még az sem célok, hogy a »Zala« állítólagos »hozzáértő forrás«-ának kiváló szakvéleményét kritizáljam.

Jelen soraim kizárólagos célja, hogy a jóhiszeműen tévhitben levőket megnyugtassam, tájékoztassam s egyúttal a m. kir. esendőrséget, ezt a minden ízében kitűnő és érdemes intézményt a bár félénk, de azért célzatos érintésekkel szemben is megvédelmezzem.

Tisztában vagyok azzal, hogy a esendőrség nem szorult az én védelmemre, de védelmeznem őt kötelességem akkor, mikor az én segédletemre volt kirendelve.

Visszautasítom tehát — ugyancsak a nagy nyilvánosság előtt — a »Zala« által épügy a esendőrségre, mint — elismerem — az én intézkedéseimre vonatkozathatólag is az ép oly célzatosan, mint tudatlanul használt »ineszteti-cus« jelzőt oda, a honnan származott, visszautasítom ugyanoda a »comicus« jelzőt is.

A m. kir. esendőrségnek a rendezett tanácsu városok területén való fellépési, működési jogosultságát illetőleg úgy látom nemcsak a »Zala«, hanem a mi ennél sokkal rosszabb, még a »hozzáértő forrás«-ok is vastag tévedésben vannak; azt hiszik, mintha az önkormányzat szenvedne sérelmet akkor, mikor a esendőrség ily város területén szolgálatot teljesít.

Mily gyermeki naivság.

Nem akarok arra kitérni, hogy Zalaegerszeg város helyzete lényegesen más mint Nagykanizsáé, ahol gyalog zászlóaljok segítségét veheti igénybe a hatóság, s ahol a rendőrségi létszám is lényegesen nagyobb, — míg Zalaegerszegen csekély rendőri létszám mellett, egy honvédbuszár osztály állomások, amelynél így október tájkán bizony nagyon kevés a nem ujonc buszár; azt is csak melleleg említem, hogy nem Zalaegerszeg város akaratán mult, hogy a városi közbiztonsági szolgálatot nem a esendőrség teljesíti, de tételes jogszabályok alapján mutatom ki, hogy a m. kir. esendőrség rendezett tanácsu városok területén nemcsak jogosult, hanem köteles közbiztonsági szolgálatot teljesíteni, sőt bizonyos feltételek és körülmények esetén nemcsak jogosult, de köteles ezek területén bünygyi nyomozásokat is végezni.

Hivatkozom itt a 130.000/1899 sz. belügyministeri körrendelettel kiadott nyomozati utasításnak nemcsak 222. §-ára, hanem ugyanaznak 220. §-a 2. bekezdésére is, mely határozottan kimondja: »A rendezett tanácsu városokban azonban az egyéb közbiztonsági szolgálatot, úgy mint eddig, a m. kir. esendőrség teljesíti.«

De hivatkozom magára a esendőrségi szolgálatára is, főleg pedig annak 82. és 84. §-aira, melyeket hely- és idő kímélés szempontjából nem idézhetek szószent, s a mely szakaszokat, kérem szépen, világért se a régi kiadású szolgálati utasításban, hanem a bünygyi perrendtartás életbeléptetése után kiadott utasításban — mert ilyen is van ám — tessék keresni és megtalálni.

Tehát nemcsak jogosult, hanem köteles.

Ugyanezen szolgálati utasítás 54. §-a nagyon szépen előírja, hogy a esendőrség miképp teljesít szolgálatot országos vásároknál, bucsuk stb. felügyelésénél, hogy »csak akkor lép fel, ha a helyi rendőrség a netán támadt zenebona, vagy kibégás elnyomására elégtelen s a közbelépés iránt megkeresi; a rendes szolgálati teendőket azonban ily alkalommal is teljesíti.«

Ugyanezen §. 3. bekezdése pedig azt mondja: »népgyűléseknél, vagy nagyobb embertömegek más alkalomból való összejövetelénél a esend-

őrség a közigazgatási hatóság külön intézkedései szerint jár el.«

Hopp! Álljunk meg egy kissé! Meg vagy inestetikus hiba!

A esendőrség tehát népgyűlések alkalmával a közigazgatási hatóság »külön« intézkedései szerint jár el.

Tehát ha a hatóság nagyobb esendőri karhatalomról gondoskodik is, mégis módjában és hatalmában áll intézkedni, hogy a segédletül kirendelt esendőri készütség villogó szuronyaival a gyengébb idegzetű polgárokat ne izgassa.

Tévedés, nekora tévedés.

Csak néha sikerül a hatóságnak intézkedéseit érvényre juttatni, azonban nem mindig, s ennek se a karnatalmi segédletül kirendelt esendőrség, se a hatóság nem oka.

A hatóság nem oka, mert a esendőrséget ugyebár karhatalommal nem kényszerítheti a külön intézkedések respektálására, másrészt pedig a esendőrségi kirendeltség sem oka, mert oda áll, ahová parancsnoka állítja.

Hogy a népgyűlés alkalmával »külön« intézkedtem-e vagy sem, feleslegesnek tartom előadni és pedig azért, mert akkor roszmájú emberek ezen soraimat nem magyarázatnak, hanem mesakodásnak minősítik.

A külön intézkedések érvényesítése egész más rubrikába tartozik, ezt a rubrikát azonban, jobb lesz, hagyjuk békében.

Ne bántsuk tehát a mindenképp derék esendőrt, a személy- és vagyon biztonság eme kipróbált őreit, nem inestetikus azok megjelenése sehohsem, még akkor se, ha népszerűtlen szolgálatot kell is teljesíteniök, — inestetikus azonban a minden áron való és jogosulatlan tendentiosus kritika, mely önkéntelenül eszembe juttatja Petőfi Sándornak »Egy kritikushoz« című költeményét, melyben van cadentia az ilyen bírálatra.

Ságy Lajos,
rendőrkapitány.

A legnagyobb ellenségről.

Amióta az orvostudomány rájött arra, hogy a betegségek nagy részét az emberi szervezetben élősködő bacillusok okozzák, a buvárkedés nagyrésztben oda irányul, hogy ezeket az élősdieket akként irtsák ki a szervezetből, hogy ez magának az emberi szervezetnek meg ne ártson. Több ilyen kórt okozó bacillust már le is győzött az orvosi tudomány, csak egyet nem tudott legyűrni, épen azt, amely legnagyobb veszedelmét képezte az emberiségnek: a tüdővésznek s egyéb tuberkulotikus megbetegedéseknek bacillusát, a Koch-féle bacillust; pedig jó nagy könyvtárt tenne ki az a szakirodalom, amely tanulmánya tárgyává tette a Koch-féle bacillust.

Most, hogy egy magyar orvos, Wettenstein József dr. feltalálta a Koch-féle bacillusokat megölő szert, a kutatás ennek nyomdokain indult meg.

Augustini Béla dr. tanár, hírneves bakterológusunk vizsgálja mostanában a Dr Wettenstein-Szanatorium Részvénytársaságnak budapesti Rákóczi-ut 18. sz. a. levő rendelőintézetében és margittligeti szanatoriumban kezelet betegek bacillusait és tapasztalatairól a következőkben számol be:

A vizsgálatok során azt észleltem, hogy a Comainnal való kezelés következtében a bacillusok a beteg sputumában sajátságos elváltozáson mennek keresztül. Ugyanis az először tömör pálcikák olyanokká alakulnak át, mintha apró gömböcskékkel lennének összetéve, amellet számban megesőkkennek, amint az a mellékelt táblán látható. Ezek a gömböcskék az ultramikroszkop látmezijén erős fényben láthatók, míg a bacillusnak a gömböcskék között levő része sötét.

Ilyen alakú bacillusokat már régebben megfigyeltek és némelyek azon véleményen voltak, hogy a bacillusoknak a gömböcskék között levő része spóra, tehát egy védekezésre való beren-

dezkedés. Mások ellenben, így Koch és néhány tanítványa azt a nézetet vallották, hogy a bacillusok azon része, amely nem festődik és amely az ultramikroszkopban sötét, az vacoula.

A vizsgálatok alapján feltétlenül az utóbbi nézet helyességét kell elfogadnunk. Valamint az összes gombáknál, úgy a baktériumoknál is a spórák sűrű, plazmatikus anyagból állanak, mely anyag az ultramikroszkopban fénylik, különösen ha megfestettük. A vacoula vagy viztér a bakterium nem élő része és a vacoula szaporodása a bacillus pusztulásával magyarázható.

Ezen nézetemnek helyességét azon betegek állapotának megfigyelése is igazolja, akiket Wettenstein József dr. kezelet. Ezek szervezetük ellenálló képessége szerint a Comain oltásokra gyorsabban vagy lassabban javulnak, lázuk esőkken, majd elmúlik, a köhögés megszűnik, az étvágy fokozódik és erős hizásnak indulnak. Emellet a bacillusokban a vacoula nagy mértékben szaporodnak, ugyanakkor a bacillusok számban fogynak, majd pedig egészen eltűnnek.

A beteg közérzetének javulásából és ezzel kapcsolatban a bacillus számbeli esőkkenéséből feltétlenül a kárt okozó bacillus pusztulására kell következtetnünk.

Augustini tanár dr. észleleteit a Dr Wettenstein-Szanatorium Részvénytársaság rendelőintézetében és szanatoriumában megforduló sok száz betegen most is folytatott vizsgálatai folyamán szerezte. Augustini dr. tapasztalatairól még csak ezek után fog részletesen beszámolni.

Nyilt-tér.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik felejtethetetlen drága halottunk

CSUPOR ARANKA

eihalalozása alkalmával részvétükkel felkerestek bennünket, ezuton mondunk hálás köszönetet.

Zalaegerszeg, 1909. október 22.

A gyászoló család.

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Felelős szerkesztő: Dr Csák Károly.

Laptulajdonosok: Dr Csák Károly és Udvardy Ignác

7177/1909. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Nagykanizsai takarékpénztár végrehajtatonak Kováts Lajos és neje Csercecsics Erzse végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében az árverés a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, a pölöskei 886. szíjkyben I. 254. hrsz. alatt korábban Kováts Lajos és neje Csercecsics Erzse, jelenleg Csercecsics József tulajdonul felvett szántóföldre 285 kor., II. a pölöskei 1038. szíjkyben + 592/a hrsz. alatt ugyanennek tulajdonul felvett szántóra 221 kor., III. a pölöskei 1050. szíjkyben + 588/b/2 számú szántóföldre 118 kor., I. 181/o/1 hrsz. rétre 49 kor., IV. a pölöskei 1062. szíjkyben I. 40/a és 53/b hrsz. számú ház, pajtás kert és kertre együttesen 1160 kor., + 589/b hrsz. számú szántóra 210 kor., + 673/a hrsz. számú kenderföldre 97 kor. kikiál-

Oppolzer, Drasche, Schaitzler, Kainzbauer tanárok ajánlják Dr. J. G. POPP cs. és k. udvari fogorvos

ANATHERIN 59 év óta egyedüli leghathatósabb fogszeret,

a száját, fogakat, foghúst, torkot rögtön meggyógyítják, csaknem szagtalanok és megszabadítanak a legkínzóbb fájdalomtól és szenvedésektől. Gyomorra, belekre igen jótékony hatásuk. Valódi csak az én cégemmel. A K 2.50, 2. , 1.— Anatherin fog-erőme-tubus — 60, üvegben 1.40, csomagban — 70. Fogpor 1.20. Nem habzik, a fogakat nem rongálja. — Kapható gyógyszerárakban, drogeriákban, illatszertárakban.

tási árban az alábbi feltételek mellett elrendel-
tetik és hogy a fent megjelölt ingatlan az
1909. évi november hó 17-én délelőtt 10 óra-
kor Pölöskön a község házában megrendelt nyil-
vános árverésén és pedig házbéradó alá eső in-
gatlan a kikiáltási ár felénél, egyéb ingatlan a
kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron
el nem adható.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlano-
k becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az
1881. LX. t. c. 48. §-ában jelölt ázfolyanmal
számított és az 1881. évi november 1-én 3333.
szám alatt kelt I. M. rendelet 6. §-ában ki-
jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött
kezdéhez letenni, vagy az 1881. LX. tc. 170.
§-a értelmében a bíróságnál történt előleges
elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismer-
vényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék telekkönyvi hatósága.

Zalaegerszegen, 1909. szeptember 29.

Rutics,

kir. törvényszéki bír.

Értesítés.

Van szerencsém az igen tisztelt szülők b.
figyelmét felhívni arra vonatkozólag, hogy a
zenetanítást megkezdem. Jelentkezni ideig-
lenesen lehet Breisach Sámuel ur könyv-
kereskedésében.

Tandij: (heti 3 óra) havonta 20 korona.

TANSZAK: hegedű és zongora.

Működésem célja az, hogy a jó alapot
megadjam olyan zenei hajlammal bíró gyer-
mekeknek, kiknek tehetsége megkívánja azt.

TOVÁBBÁ ELŐKÉSZÍTEK az orsz. magy.
kir. zeneakadémia vagy bármelyik fővárosi
zeneiskola felvételi vizsgálatára.

Az oktatás teljesen az orsz. m. kir. zene-
akadémia tanterve szerint történik.

Nyilvános zeneiskolában, valamint magán-
tanítással szerzett tapasztalataim és gyakor-
latom után fokozottabb kedvvel s ambícióval
fogom ezután képességemet érvényesíteni.

Hogy az igen tisztelt szülők meggyőződ-
hessenek gyermekeik haladásáról, időközön-
ként nyilvános vizsgálatokon fogom készült-
ségüket bemutatni.

Midőn Zalaegerszeg városában letelepszem,
teszem ezt azon tudattal, hogy a zenekedvelő
közönség művészeti igényeinek eleget tudok
tenni.

Kiváló tisztelettel

BÉKEFI PÁL
zenetanár.

HIRDETÉSEK

felvételnek

A KIADÓHIVATALBAN

UNGER ANTAL

könyvnyomdája

ZALAEGERSZEGEN.

== Készít ==

mindennemű nyomtatványokat a leg-

szébb kivitelben.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására adni, hogy a Weisz Ede-
féle házban, — a vármegyeház átellenében — levő iroda-helyiségemben **tűzifára,**
különbféle **kőszénre, koksza** és **faszénre** megrendeléseket felveszek.
Törekvésem az, hogy a t. közönséget pontosan kiszolgáljam.

Kiváló tisztelettel

Weinberger H. és fia.

MAGYAR SANGERHAUSENI GÉPGYÁR R.-T.

vasöntöde, gép- és rézműgyár, BUDAPEST, V., Csáky-u. 3.

SPECZIAL-
GÉPGYÁR: szeszgyárak és szeszfinomítók
élesztőgyárak
keményítő-syrup- és dextrin-gyárak

teljes gépészeti berendezése.

Átalakít meglevő gyártelepeket és szállít minden egyes gépet és készüléket külön-külön is.
Nemzetközi szeszértékesítő- és erjesztőipar-kiállítás Bécs, 1904. Nagy állami érem. Legnagyobb kitüntetés.

: **5500** :

közjegyzőleg hitelesített bizonyítványok orvosoktól és magánemberektől bizonyítják, hogy a

KAISER-féle

mell-karamellák a három fenyővel

Köhögés,

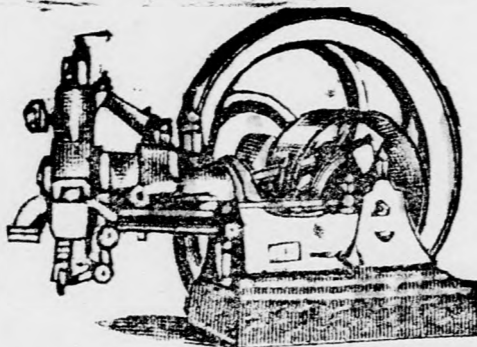
rekedtség, elnyálkásodás, hurut, görcsös és számarkehe ellen sikeresen használhatók.

Egy csomag 20 és 40 f.

Egy doboz 60 f.

— **Kapható:** —Schmidt Győző cukrászdájában,
Kaszter Sándor és Kocsuba
Emil gyógyszer-tárában
ZALAEGRSZEGEN.**Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.**

Németország egyik legrégebbi és legnagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányú Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-motorokat és lokomobilokat valamint Szívógázmotorokat.

Meglepő ujdonság!
EGYETEMES GENERATORUNKKALa tényleges 16erő
óránként csak kb. 1 fillérbe kerül.

Vezérképviselőt:

GELLÉRT IGNAC és TÁRSABudapest, Teréz-körút 41. :: Telefon 12-91.
Legmesszebbmenő jótállás! Kedvező fizetési feltétel!**VESZEK**diót, mákot, üres olajos
és petroleumos hordókat
legmagasabb napi

áron.

Komlós M. Miksa**ZALAEGRSZEGEN.****AKI BUTORT****Budapestben akar vásárolni,**

saját érdekében cselekszik, ha vásárlás előtt megtekinti a

„**BUDAPESTI ASZTALOS IPARTESTÜLET**”

védnöksége alatt álló

Butorcsarnok és— **hitelszövetkezet** —

árucsarnokait, melyek a következő helyeken vannak:

VIII., József-körút 28. szám.

(Bévkocsis-utca sarkán.)

IV., Ferenciek-tere 1. sz.

(a királyi bérpalotában).

Ezen szövetkezet az „Országos Központi Hitelszövetkezet” tagja s ennek felügyelete alatt áll.

Vásárlási kényszer teljesen kizárva.

Stilszerű, modern berendezések.

Szavatosság az áru minőségeért.
Jutányos árak!

Az árucsarnokba kizárólag elsőrangú budapesti asztalosok és kárpitosok dolgoznak.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefü cukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-felét kérjük, mivel sok haszontalan utánpótlás van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-felét fogadjunk el!

Szőlőoltvány,

szőlővesszőről és borról nagy képes árjegyzékemet

INGYEN

és bérmentve küldöm meg, a ki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, a ki rendelni nem akar, mert ebből megtanulhatja a szőlőtelepítést s emellett sok szőlőkép van benne. Szőlőoltványokból és más egyéb európai és amerikai sima és gyökeres vesszőkből, a világhírű Delawareből állandóan több millió készlet eladó, olcsó ár mellett. Több ezer elismerő levél, közte több hercegi és grófi uradalomtól.

Cím: Szücs Sándor fia, szőlőtelepe,
Bihardiószeg.

Dr. Wettenstein Szanatorium r.-t.

tüdőbeteg szanatoriumában**Margitliget** (Pomáz mellett, Pest megye) és tüdőbeteg rendelőintézetében **BUDAPESTEN, VII., Rákóczy-ut 18. szám, I. emelet** a tüdőbetegeket és egyéb tuberkulotikus bajban szenvedőket a Wettenstein József dr. által felfedezett gyógyóddal kezelik. Wettenstein József dr. szere az egyedüli specificum, amely a Koch-féle bacillusokat a beteg szervezetéből tökéletesen kiirtja, anélkül, hogy a szervezetre a legcsekélyebb mértékben is káros volna.**A szép férfi****A nők boldogsága!**
A menyasszonyok bűszkeisége!
A szülők öröme!

A férfnál a szépség erőre és egészségre mutat, a szellemet és életet boldogítja. A szépség a férfnemnél is egy biztos gazdagságot jelent, egy szabadlevelet képez, mely valamennyi kaput kinyitni képes.

Szép mint egy Isten!Ez csak férfiakra szólhat. Mit panaszkodtok ti pattanások, durva bőr, kiélt arcz miatt, mikor oly könnyű szépek lenni s szépek maradni. Zuckooh-szappan s Zuckooh-krém **tényleg** szépséget hoz, mert célja a teljes bőrápolás s a teljes bőrápolás a drága egészséget hozza magával.

Daczára napi használat mellett olcsó, sokkal olcsóbb mint a drága haszontalan kosmetika.

Zuckooh-szappankis csomagolásban
1 kor.nagy csomagolásban
(ajándék) 2.50 kor.**Zuckooh-krém**közönséges tubusban
1.25 kor.nagy tubusban
2.50 kor.

Egyedüli gyárosok:

L. ZUCKER & Co., BERLIN W. 57

Valódi Zalaegerszegen Kaszter Sándor gyógyszer-tárában kapható.

Fillinger József— **hordógyára** —

Ajánlja:

**hordóit,
kádjait**

minden nagyságban.

Árjegyzéket kívánságra küldök.

Fillinger József

Ráczváros (Pécs mellett.)

ROPS

**biztonsági
gyorsfőző.
Tűzveszély
kizárva.**

Ha felborul, elalszik.
Szesz ki nem folyhat.
Szeszfogyasztásban igen takarékos.

Kapható minden jobb vasáru és háztartási
cikkekkel árusító üzletekben
Ha valahol nem kapható, sziveskedjék
hozzánk fordulni.

Képes prospectus ingyen és bérmentve.

ROPS Fémáru Részv.-Társ.
BUDAPEST, V., Külső-Váci-ut 74/84.

Helybell elárusítók:
R. Zeisler, Fenyvesi Miksa,
Hubinszky Adolf, Deutsch
Hermann.

Nagymennyiségű zöldajtvány-eladás.

Gyökeres és sima Riparia Portális alanyon ojtottak, minden betegségtől mentesek, kifogástalan fajtiszták, amiért szavatolok. A fajok nevei a következők: Margit, Mézesfű, Nemes Kadarka, Oportó, Nagy Burgundi, Tramni, Szilvaszó, Püspökszó, Bakator, Piros és Fehér Saszia, Piros és Fehér Kecskemézi, Passatuti, Fűrny, Rakszó, Ezredéves, Kossuth Lajos, Hárslevelű, Lisztesfű, Mustosfű, Ezerjó, Sárga Muskotály, Zöld Szilváni, Glasz Rizling, Jufark, Sárfehér, Leányka, Delavára, Pozsonyi Fehér, Muskát Hamburg, Muskát Otonel, Aramon, Kadarka. Ugyanebben a fajokban nemes vesszők is kaphatók. Két milliós fás, párosításhoz való Riparia Portális vessző is van eladó 6 mm. vastagságtól felfelé. Ezre 20 K. I. oszt. fás Portális ezre 100 frt., I. oszt. zöldajtványok ezre 80 frt., válogatott, igen erős, hiánypótlásra ezre 100 frt., I. oszt. sima, zöldajtvány válogatott ezre 50 frt., rendes sima zöldajtvány ezre 40 frt., I. oszt. gyökeres Riparia Portális vessző ezre 20 frt., II. oszt. gyökeres Riparia Portális vessző ezre 12 frt., I. oszt. sima Riparia Portális ezre 10 frt., II. oszt. sima Riparia Portális ezre 6 frt., direkttermő Otelló-vessző ezre 5 frt. Megrendelések őszi és tavaszi szállításra is elfogadhatók. Megrendelések esetén az árak egyharmad része előlegül elküldendő, a többi árfizetése pedig utánvétellel történik.

Csepány Mihály bortermelő és ojtványké-
szítő Gyöngyös, Tó-utca
Kálvária part alatt, 12584.

**ANIMO
sec**
Muraközi
Pezsgógyár r.t.
CSÁKTORNYA

Szőlő-oltványokat

szállít amerikai sima és gyökeres vesszőket kü-
lönféle fajokban, **fajtisztaságért jótállva**
legdusabb választékban a már évek óta elsőnek
és legmegbízhatóbbnak ismert:

**Kisküküllőmenti
első szőlőoltvány telep.**

TULAJDONOS: **CASPARI FRIGYES.**

Medgyes 118. sz. (Nagyküküllő megye.)
Tessék képes árjegyzékét kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéről érke-
zett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos
megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségtől
ugy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának
fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Egy jó házból való fiu
tanulóul
azonnal felvétetik **UNGER ANTAL**
könyvnyomdájában
Zalaegerszegen.

Hazánk egyik legnagyobb és leggazdagabb **biztosító részvénytársasága**
megyénket újra akarja szervezni. E célból

keres

egy vagy két megyénkben jól bevezetett, megbízható, komoly, szolid előéletű
és szorgalmas egyént, kik a biztosítási üzlet összes ágazataiban az üzletszer-
zés, valamint a szervezés terén eredménynyel képesek működni.

Főcél: Üzletszerzés és itt helyben, valamint a vidéken, oly helyi
megbízható ügynököket és képviselőket felállítani, kik szintén képesek egész-
séges biztosítási üzletet teremteni.

Ajánlkozók, kik ezen a téren már sikerrel működtek, előnyben részesül-
nek. Nem szakmabeliek a társaság költségén oktatást nyernek. Az állások a
jól betöltött, kikötött idő leteltével nyugdíjképes állásokká alakíthatóknak át.

Kezdőfizetés: A már betöltött gyakorlat és előismeretek szerint
havi 150—250 K és ha a társaság megbízásából utazik: 10.— K napidíj és
II. o. vasut. Kimerítő ajánlatok: »Köteleességteljesítés — szép jövő« alatt

Eckstein Bernát hirdetési irodába (Budapest, VII., Erzsébet-körút 37. sz.) kéretnek.

Sok pénzt

takaríthat meg, ha most nálam
bevásárol. Ugyanis jövő hóban üzle-
temet tetemesen **megnagyobbítom**
s a raktáramon levő összes cikke-
ket f. hó 15-től november hó 5-ig
mélyen leszállított árban hozom
forgalomba. Különösen üveg, por-
cellán cikkben nagy az árengedmény
ugy, hogy boros pohár **csiszolt**
már 4 K, vizes pohár csiszolt már
6 krtól kezdve kapható. Teás esz-
szék párja 10 krtól feljebb, Tea
servis remek kivitelű 3-50 frt.
Harisnya, tricót »kesztyű«-féle igen
olesóért, **fekete** női bőr kesztyű
80 kr. párja. Férfi nyakkendő
divatos egyszínű **70 fillér** minden
szinben.

Győződjön meg mindenki saját
érdekében.

Tisztelettel
Deutsch Herman
közp. áruház tulajdonosa.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a
Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (**X.V. sorsjáték**) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak
árusítás végett kiadattak.

Az I. osztály huzása **1909 november hó 18. és 20-án** tartatik meg. A huzások a **Magyar királyi
állami ellenőrző hatóság** és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek, a huzási teremben. Sorsjegyek a
Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1909. évi október hó 24-én.

**Magy. Kir. Szab.
Osztálysorsjáték Igazgatósága.**
Lukács. Hazay.

U J

Boroshordókat

ajánlok első rendű tölgyfából erősen készítve 200 litertől 750 literig, hektoliterje K 9.30, minden vasuti állomásra bérmenté, költségmentesen szállítom, utánvétellel.

VÁRADI JÓZSEF
P É C S, Rákóczi-ut 33-ik szám.

„Evoe“-
haj-
csodaszer

bebizon íthatólag
hatásos.

Kopaszság, hajhullás, hámlás elleni szer. »Evoe« erősíti és frissíti a fejbőrt, erősíti és elősegíti a haj növekedését. Egy nagy üveg ára, igen kiadós, 5 korona, három üvegé 12 korona.

„Evoe“-csoda-krém ránc, vimmekli, redő, bőrátka ellen Nagy téglal 4 korona.

„Evoe“-keleti szépitőszappan 1 kor. — Utánvétellel.

As „Evoe“-társaság főraktára:

Wien, II—518. Praterstrasse 518.

Hölgyek

figyelmébe.

Értesítem a n. é. közönséget, hogy a jövő héten **utazom Budapestre**, a téli bevásárlás eszközülésére. Kérem az igen tisztelt vevőközönséget esetleges megrendeléseikkel felkeresni, hogy kívánságuk szerint beszerezhessem a legmegfelelőbb árukat, u. m. téli kabátokat, kosztümöket, pongyolákat és mindennemű szövet gyermekruhákat stb.

Elsőrendű anyag, kitűnő szabás.

Lusker Jánosné.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszert, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult küszvényneél, oszónál és meghüleséknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjegygyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van osomagolva. Ára üvegként K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerárterületen kapható.

Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

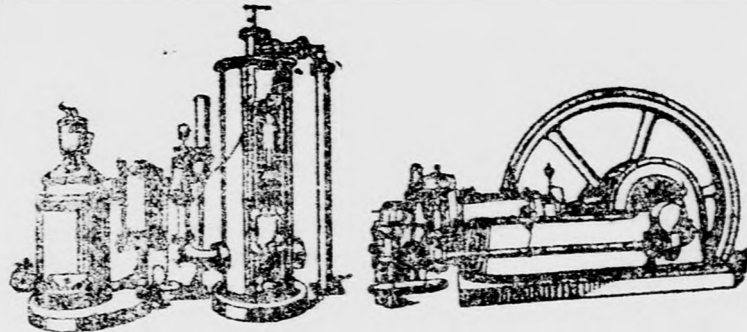
Dr Richter gyógyszerárterületén az „Arany oroslánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Figyelem!

Mielőtt motort vesz, kérjen tőlünk ajánlatot, mert a világon a legjobb az eredeti **BENZ** szívógázmotor.

Anthrazit, faszén, brikett és hasonló tüzelőanyagokhoz egyaránt alkalmas.
Bármily nagyságban azonnal szállíthatók.

Kedvező
fizetési
feltételek!

Olcsó
árak!

Benzin-, gáz- és nyersolajmotorok legegyszerűbb kivitelben.

Gazdasági és ipari célra legmesszebb menő szavatosság mellett kaphatók

KALMÁR és ENGEL motor- és gépgyárában
BUDAPEST. V., Lipót-körut 22. szám.

Árjegyzék ingyen!

Szakember kiküldetése díjtalan!

Radó Henrik

női divatkereskedése Zalaegerszegen.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy az őszi és téli áruk már megérkeztek. — Dus választékban raktáron vannak: kész női aljak és kész bluzok, selymek, csipkék, hárszonyok, csipkeshövetek, fekete női és uri ernyők, női és uri nyakkendők, gummiövek, szalagok, női kesztyűk, derékfűzők, gyermekruhák, alsósoknyák,

Jelzavam:

! Kevés
haszon,
nagy
forgalom!

szőrmeárúk.

Braumer Ödön budapesti nagykereskedő mintagyűjteményel az őszi és téli idényre megérkeztek.

Sirkoszoruk igen nagy választékban!

Pécsi Hamerli-kesztyűk!

Alkalmi vétel!

ÉRTESETÉS.

Olcsó árak!

Van szerencsém a n. é. építő- és építettő közönség szives tudomására adni, hogy **zalaalövői deszkametszőmön** jó minőségű, zsiros-, vörösfenyő-deszka, padló, heveder, lécz, valamint asztalosok részére legjobb minőségű fehérfenyő deszka és padló, valamint tölgy-deszka és heveder régi árait, a felhalmozódott nagy készletem miatt

mélyen leszállítottam.

Tehát aki faanyagszükségletét **olcsón, jutányosan** akarja beszerezni, az

== zalaalövői metszőmön ==
meglepő olcsó árak

mellett eszközölheti.

Nagyobb vételeknél
külön árendemény!

Tisztelettel
FRIM JÓNAS
gőzfűrésztulajdonos
Zalaalövön.